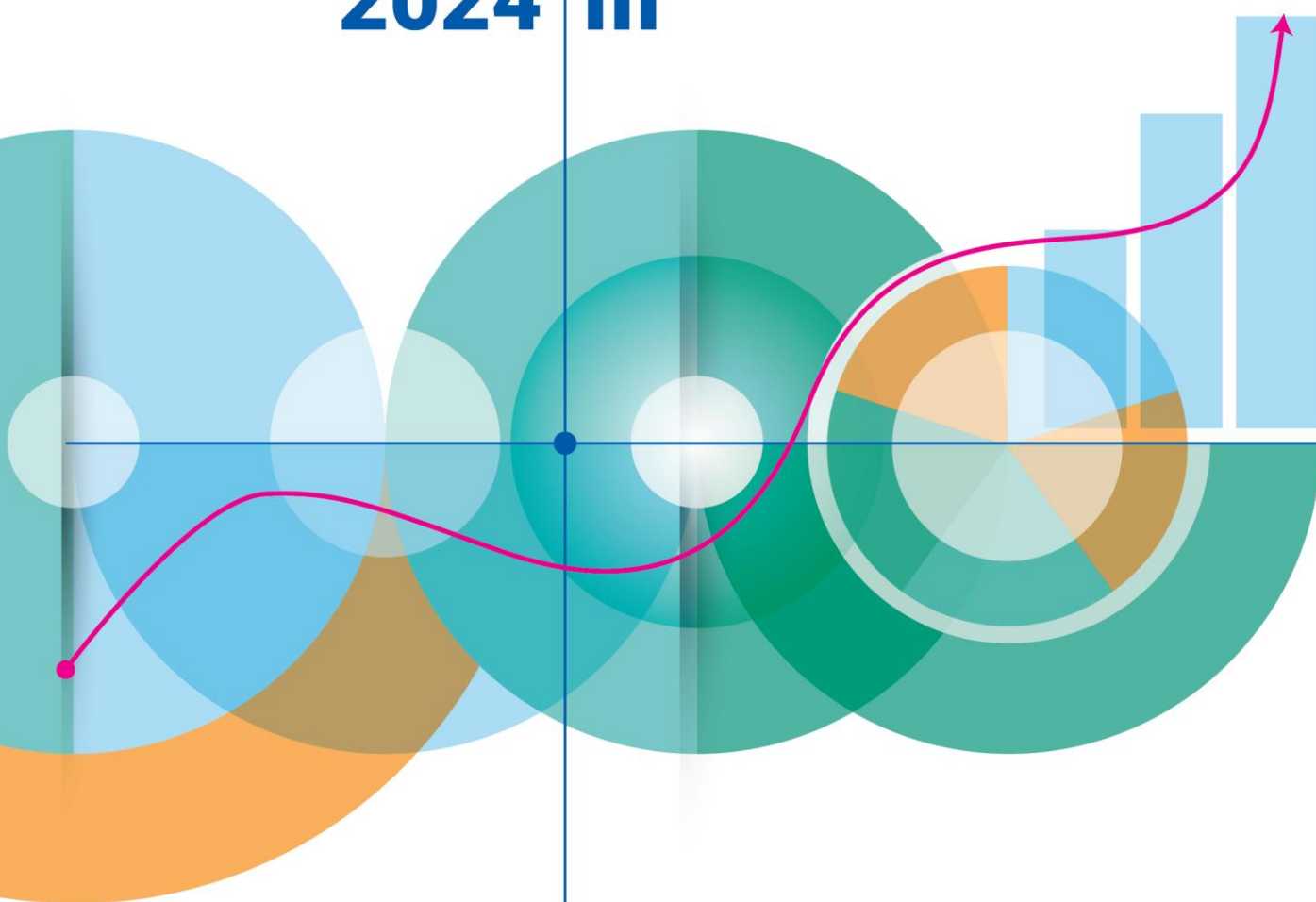

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2024 III

www.ubstat.mn

Улаанбаатар хот
2024 он

АГУУЛГА

	ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2019-2023 ОН	1
	ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	2
	ЭРҮҮЛ МЭНД	4
	ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ	9
	ГЭМТ ХЭРЭГ	15
	ТӨСӨВ	19
	ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	23
	МАЛ АЖ АХУЙ	33
	АЖ ҮЙЛДВЭР	36
	ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	41

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	2020	2021	2022	2023	2024
Шинээр төрсөн хүүхэд		хүн	9 670 ↑0.4	8 992 ↓7.0	7 273 ↓19.1	8 635 ↑34.0	7 700 ↓10.2
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		хүн	4 598 ↓13.0	8 301 ↑81.0	141 981 ↑17.1**	4 277 ↓97.0	3 813 ↓10.8
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		тоо	5 260 ↓21.1	3 424 ↓34.9	7 776 ↑2.3**	7 144 ↓8.1	5 044 ↓30.0
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		хувь	0.7 ↓0.1	0.7 0.0	0.9 ↑0.2	1.0 ↑0.1	0.7 ↓0.3
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	төгрөг	2 769 ↑5.2	2 850 ↑2.9	2 902 ↑1.8	3 524 ↑21.4	3 391.8 ↓3.3
	Юань (БНХАУ)	төгрөг	395 ↑0.8	438 ↑10.9	457 ↑4.3	511 ↑11.8	472 ↓8.0
	Рубль (ОХУ)	төгрөг	37 ↓7.5	38 ↑2.7	28 ↓26.3	46 ↑64.2	37 ↓19.6
Нийслэлийн төсвийн орлого		тэрбум төгрөг	204.8 ↑6.7	247.8 ↑21.0	302.4 ↑22.0	435.7 ↑44.1	708.4 ↑62.6
Нийслэлийн төсвийн зарлага		тэрбум төгрөг	258.4 ↑17.7	234.0 ↓9.5	201.1 ↓14.0	369.5 ↑17.8	446.1 ↑20.7
Агаарын дундаж температур		°C	-3.8	-5.8	-2.6	-3.9	-6.4

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

↑ ↓ Эерэг хандлага, өөрчлөлт
↑ ↓ Сөрөг хандлага, өөрчлөлт

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2023 I-III					2024 I-III				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	340	Баянгол	8 397	Налайх	58	349	Баянгол	8 578	Налайх	59
			Чингэлтэй	1 619	Багануур	48		Чингэлтэй	1 526	Багануур	47
			Сүхбаатар	685	Багахангай	32		Сүхбаатар	679	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	15	Сүхбаатар	20	Чингэлтэй	7	11	Багахангай	32	Баянзүрх	7
			Налайх	15	Багануур	-		Баянгол	15	Чингэлтэй	6
			Баянзүрх	14	Багахангай	-		Сонгинохайрхан	14	Налайх	6
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	27	Багануур	45	Хан-Уул	17	24	Баянзүрх	27	Чингэлтэй	16
			Баянзүрх	31	Сонгинохайрхан	14		Багануур	23	Хан-Уул	15
			Налайх	19	Багахангай	9		Сүхбаатар	19	Багахангай	5
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	118	Баянзүрх	285	Сонгинохайрхан	103	159	Баянзүрх	198	Баянгол	112
			Хан-Уул	130	Налайх	87		Хан-Уул	148	Багахангай	102
			Багануур	127	Багахангай	36		Чингэлтэй	138	Багануур	35
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	73	Сонгинохайрхан	106	Налайх	42	61	Сүхбаатар	114	Баянзүрх	41
			Баянгол	85	Багахангай	30		Чингэлтэй	87	Багануур	30
			Чингэлтэй	83	Багануур	27		Баянгол	82	Багахангай	27

Тайлбар: * промилль

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

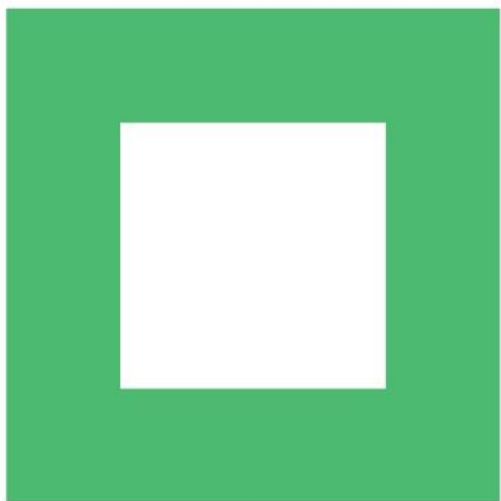
II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрбум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД (2024 оны эхний 3 сард)

ᠮᠠᠨᠢᠵᠢ
ᠡᠮᠦᠨᠳᠦ

Амаржсан эх

2023 I-III 8 582

2024 I-III 7 619

11.2%

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

2023 I-III 4 277

2024 I-III 3 813

10.8%

Нялхсын эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2023 I-III 14.6

2024 I-III 13.5

5 хүртэлх насны хүүхдийн
эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2023 I-III 16.5

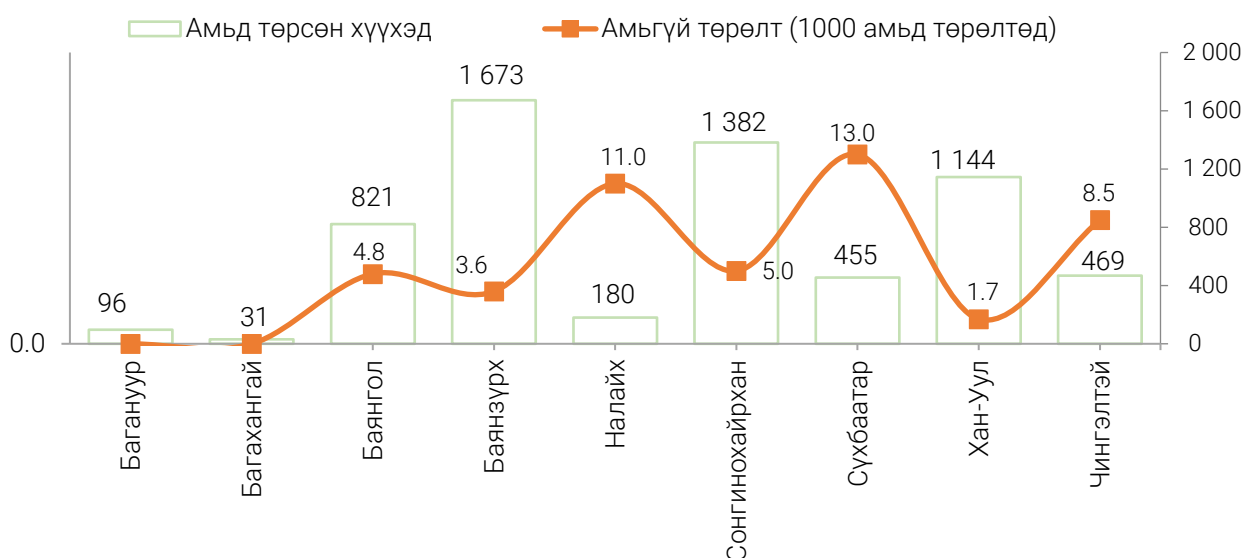
2024 I-III 15.8

2024 оны эхний 3 сард нийслэлийн хэмжээнд 7 619 эх амаржиж, 7 700 хүүхэд төрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 963 (11.2%) төрөлтөөр, төрсөн хүүхэд 935 (10.8%)-аар тус тус буурчээ. Нийт төрөлтийн 4 043 (53.1%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 3 576 (46.9%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Гэрийн төрөлтийн 28 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 9 тохиолдлоор буурч, нийт төрөлтөд эзлэх хувь 0.4 байна. Гэрийн төрөлт Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүрэгт хотын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 1 449 (18.8%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

ХҮСНЭГТ 3. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	2024/2023
Амаржсан эхийн тоо	4 123	8 582	7 619	-11.2
Гэрийн төрөлт	23	37	28	-24.3
Хяналтгүй төрөлт	18	48	59	22.9
Амьд төрсөн хүүхэд	7 273	8 635	7 700	-10.8
Эхийн эндэгдэл	1	5	2	-3
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	91	126	102	-19.0
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	12.5	14.6	13.2	-9.6

ЗУРАГ 1. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, дүүргээр

2024 оны эхний 3 сарын байдлаар нийслэлийн хэмжээнд 7 700 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 935 (10.8%) хүүхдээр буурсан байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 4 005 буюу 52.0% нь хүү, 3 695 буюу 48.0% нь охин байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдийн 129 нь хоёр ихэр хүүхэд байна.

Амьгүй төрөлтийн 45 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 16 тохиолдлоор буурчээ. Амьгүй төрөлт Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Чингэлтэй, Налайх дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

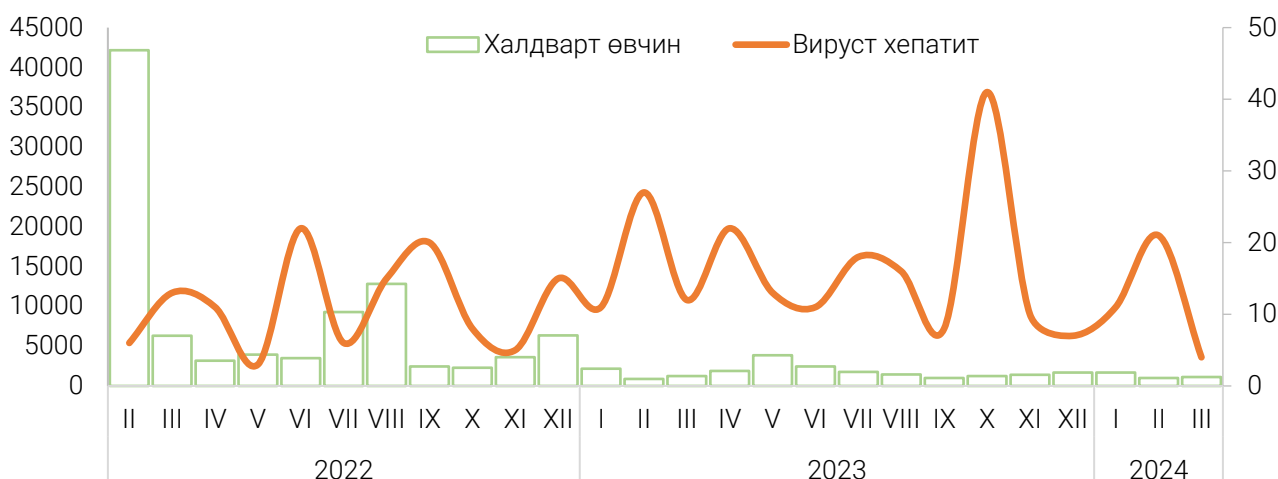
ЗУРАГ 2. ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН (1000 амьд төрөлтөд ногдох),

2024 оны эхний 3 сард бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Сонгинохайрхан дүүрэгт 19 (18.6%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 13 (12.7%) нь, Баянзүрх дүүрэгт 12 (11.8%) нь, Баянгол дүүрэгт 12 (11.8%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 4 (3.9%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 3 (2.9%) нь, Налайх дүүрэгт 1 (1.0%) нь, Багануур дүүрэг 1 (1.0%) нь, Багахангай дүүрэгт 1(1.0%) нь, бусад аймгийн харьяат 36 (35.3%) бүртгэгдсэн байна.

Нийслэлд 2024 оны эхний 3 сард 3 813 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 464 (10.8%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 3.7 продицимилээр тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 2 080 (54.5%), гэдэсний халдварт өвчин 332 (8.7%), бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 1 213 (31.8%), зоонозын халдварт өвчин 3 (0.1%), бусад халдварт өвчин 185 (4.9%) байна.

ХҮСНЭГТ 4. НИЙСЛЭЛД ГАРСАН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Төрөл	Хэмжих нэгж	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	Өсөлт, бууралт 2024/2023	
					тоо/нэгж	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	141 981	4 277	3813	-464	-10.8
	10000 хүнд	951.8	27.3	23.6	-3.7	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	22	50	36	-14	-28.0
	10000 хүнд	0.2	0.3	0.2	-0.1	
Цусан суулга	бодит тоо	179	197	275	78	39.6
	10000 хүнд	1.2	1.2	1.7	0.5	
Салхин цэцэг	бодит тоо	242	1 566	1 251	-315	-20.1
	10000 хүнд	1.62	10.0	7.7	-2.3	
Гахай хавдар	бодит тоо	6	11	76	65	6.9**
	10000 хүнд	0.04	0.07	0.5	0.43	
Сальмонеллөз	бодит тоо	24	32	37	5	15.6
	10000 хүнд	0.2	0.2	0.2	0.0	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	9	44	152	108	3.5**
	10000 хүнд	0.06	0.28	0.94	0.66	
Хоолны хордлого	бодит тоо	4	0	20	20	-
	10000 хүнд	0.03	0.0	0.12	0.12	
Ёлом	бодит тоо	4	15	31	16	2.1**
	10000 хүнд	0.03	0.1	0.2	0.1	
Бруцеллөз	бодит тоо	1	4	3	-1	-25.0
	10000 хүнд	0.01	0.03	0.02	-0.01	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	36	272	250	-22	-8.1
	10000 хүнд	0.24	1.73	1.54	-0.19	
Тэмбүү	бодит тоо	579	678	695	17	2.5
	10000 хүнд	3.9	4.3	4.3	0.0	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	300	364	304	-60	-16.5
	10000 хүнд	2.0	2.3	1.9	-0.4	
Трихомониаз	бодит тоо	299	304	209	-95	-31.3
	10000 хүнд	2	1.9	1.3	-0.6	
Сүрьеэ	бодит тоо	283	365	351	-14	-3.8
	10000 хүнд	1.9	2.3	2.2	-0.1	
ДОХ	бодит тоо	2	6	5	-1	-16.7
	10000 хүнд	0.01	0.04	0.03	-0.01	
Өөр бүлэгт ангилсан өвчний шалтгаан болох коронавирус – (Covid 19)	бодит тоо	139 835	167	0	-167.0	-
	10000 хүнд	937.5	1.1	0.0	-1.1	-

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

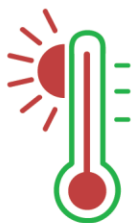
Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

ЦАГ УУР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ (2024 оны 03 дугаар сард)

ᠴᠠᠭ ᠤᠮᠤ
ᠠᠵᠤᠭᠠᠷ

Агаарын температур °C (Үнэмлэхгүй их/ бага)

9.9° C

Хамгийн дулаан хэм

-22.9° C

Хамгийн хүйтэн хэм

Гал түймрийн тоо

2024 III 423 ^{10.4%↓}

2023 III 472

Хүний үйл ажиллагаатай
холбоотой осол

-

Үйлдвэрийн осол

2

Усны осол

51

Бусад

Байгаль орчны зөрчил

220

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2024 оны 03 дугаар сард дунджаар -6.4°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс -2.5°C -аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 6.7°C -аар хүйтэн байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 9.9°C , хамгийн хүйтэн хэм -22.9°C , хур тунадасны нийлбэр 11.1 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 15 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 5. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, $\text{мг}/\text{м}^3$, III сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	341	0.111	117	0.056
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	372	0.073	137	0.047
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	401	0.123	64	0.069
	PM _{2.5}	0.050	305	0.120	54	0.038
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл	CO	10.000	1 068	5.073	16	1.442
Озон	O ₃	0.100	651	0.080	-	0.043

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2024 оны 03 дугаар сард Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн дундаж агууламж $0.056 \text{ мг}/\text{м}^3$ (1.12 дахин) өндөр байхад азотын давхар ислийн дундаж агууламж $0.047 \text{ мг}/\text{м}^3$ (6.0%)-иар, PM 10 тоосонцрын дундаж агууламж $0.069 \text{ мг}/\text{м}^3$ (31.0%)-иар тус тус бага байна.

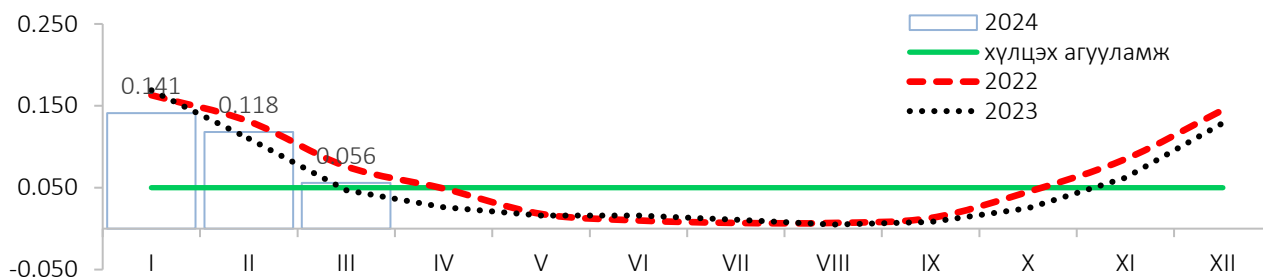
ХҮСНЭГТ 6. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2024 оны III сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоосонцор (PM ₁₀)	Тоосонцор (PM _{2.5})
Нийт	117	137	16	64	54
Мишээл экспо	1	-	-	-	-
Баруун 4 зам	4	31	-	9	5
Тахилт	30	14	-	12	12
13-р хороолол	5	14	-	1	-
Зуун айл	14	-	-	12	-
Цахилгаан станц	-	-	-	-	-
Ургах наран хороолол	4	16	-	3	-
Таван буудал	16	1	-	16	-
Богд хааны ордон музей	-	2	-	-	1
Нисэх	-	8	-	-	-
Толгойт	28	17	-	2	7
Зурагт	-	15	1	5	15
Амгалан	-	19	-	4	-
Баянхошуу	15	-	-	-	14

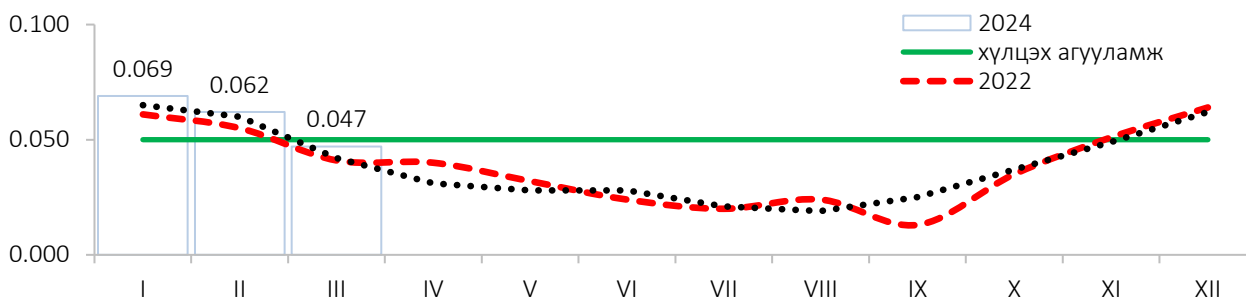
¹ 8 цагийн дундаж

Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

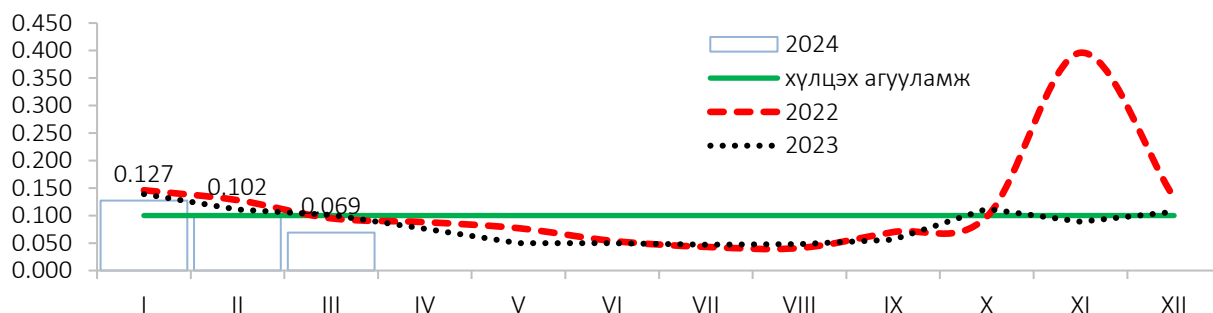
ЗУРАГ 4. УЛААНБААТАР² ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 8 станцын дундаж, мг/м³

ЗУРАГ 5. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 11 станцын дундаж, мг/м³

ЗУРАГ 6. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 13 станцын дундаж, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2024 оны 03 дугаар сарын 13-14-ний өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 0.5 дахин, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 92 дахин, Амоны азот 55.8 дахин, Эрдэс фосфор 45.1 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 7. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА, мг/м³, III сард

Үзүүлэлт	Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
		Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂ ≥6	6.64	Хэвийн	<0.05	Хэвийн
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	БХХ ₅ ≤ 3	1.4	0.5 дахин	276	92 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂ ≤ 0.02	0.002	Хэвийн	0.084	Хэвийн
Амоны азот	NH ₄ ≤ 0.5	0.03	Хэвийн	27.93	55.8 дахин
Эрдэс фосфор	P ≤ 0.1	0.001	Хэвийн	4.508	45.1 дахин

² Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй. Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

ХҮСНЭГТ 8. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м³, III сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тахилт	13-р хороо- лол	Зуун айл	Цахил- гаан станц	Ургах наран хороо- лол	Хай- лааст	Таван буудал	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Зурагт	Амга- лан	Баян- хошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.031	0.036	0.138	0.037	0.050	-	0.035	0.054	0.054	0.013	-	-	-	0.069
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.051	0.066	0.266	0.064	0.095	-	0.082	0.09	0.111	0.036	-	-	-	0.168
	Хэмжилтийн тоо	3	13	97	16	45	-	13	52	52	-	-	-	-	48
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	-	31	31	31	31	-	-	-	31
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.101	0.046	0.047	0.024	-	0.051	0.035	0.030	0.041	0.037	0.053	0.053	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.126	0.075	0.066	0.046	-	0.089	0.053	0.053	0.056	0.070	0.087	0.083	-
	Хэмжилтийн тоо	-	100	45	45	-	-	52	7	7	7	26	48	61	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	31	31	31	-	31	31	31	31	31	31	31	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.499	1.235	2.103	1.439	1.295	-	0.376	2.308	-	0.355	1.113	2.542	0.969	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	1.261	5.541	7.743	7.594	3.217	-	3.641	5.817	-	0.744	2.491	10.789	2.409	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	Хэмжилтийн тоо	81	93	93	93	93	-	58	93	-	92	93	93	93	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.043	0.083	0.100	0.066	0.086	-	0.063	0.110	0.095	0.030	0.034	0.071	0.068	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.067	0.155	0.168	0.103	0.131	-	0.116	0.198	0.171	0.071	0.055	0.118	0.137	-
	Хэмжилтийн тоо	-	29	39	3	39	-	10	52	55	-	-	16	13	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	31	31	-	31	31	29	31	31	31	31	-
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	0.038	0.047	0.021	-	-	-	0.057	-	0.010	0.026	0.052	0.029	0.061
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.082	0.494	0.04	-	-	-	0.126	-	0.025	0.046	0.101	0.046	0.161
	Хэмжилтийн тоо	-	19	39	-	-	-	-	52	-	-	-	48	-	45
	Хэмжилтийн тоо	-	26	31	31	-	-	-	31	-	31	31	31	31	31
Озон O ₃ **	Дундаж	0.044	-	-	0.018	0.015	-	0.042	-	-	-	0.065	-	0.053	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.075	-	-	0.038	0.03	-	0.065	-	-	-	0.121	-	0.100	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	93	-	-	93	93	-	93	-	-	-	93	-	93	-

* Хүлцэх хэм хэмжээ

** CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2024 оны эхний 3 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 220 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 63.6 хувийг ан амьтны зөрчил, 17.8 хувийг ойн зөрчил, 12.7 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, 1.8 хувийг усны зөрчил, бусад зөрчил, 1.4 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал уул уурхай зөрчил, 0.9 хувийг ургамал, хөрсний бохирдлын зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 72.5 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 9. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ, төрлөөр, 2024 оны эхний 3 сарын байдлаар

Илрүүлсэн зөрчил, Төрлөөр	2023 I-III			2024 I-III		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	87	87	112.6	220	220	72.5
Ой	4	1	1.1	39	39	10.5
Ан, амьтан	71	71	88.1	140	140	39.9
Газрын	-	-	-	-	-	-
Ус	6	6	4.5	4	4	4.6
Ургамал, хөрсний бохирдол	-	-	-	2	2	0.02
Агаар, химийн хорт бодис	-	-	-	-	-	-
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	4	4	18.3	3	3	0.1
Геодези зураг зүй, кадастр	-	-	-	-	-	-
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	-	-	-	28	28	15.8
Бусад	2	2	0.6	4	4	1.6

Эх үүсвэр: Нийслэлийн байгаль орчны газрын хяналтын хэлтэс

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2024 оны эхний 3 сард 88 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 57.1 хувиар буурсан байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой бусад төрлийн 51 осол, усны осол 2 бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 7 хүн амь насаа алдаж, 188 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 2.6 сая төгрөг зарцуулжээ.

ХҮСНЭГТ 10. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Дүүрэг	2019 I-III	2020 I-III	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	2024/2023
							Хувь
Нийслэлийн дүн	813	453	479	597	472	423	89.6
Багануур	9	4	7	7	2	5	250.0
Багахангай	3	3	0	3	2	2	100.0
Баянгол	101	63	50	55	36	35	97.2
Баянзүрх	219	104	116	160	93	120	129.0
Налайх	16	13	12	12	12	18	150.0
Сонгинохайрхан	195	119	121	147	78	102	130.7
Сүхбаатар	97	49	62	81	45	53	117.7
Хан-Уул	81	44	50	78	26	46	176.9
Чингэлтэй	92	54	61	54	44	42	95.4

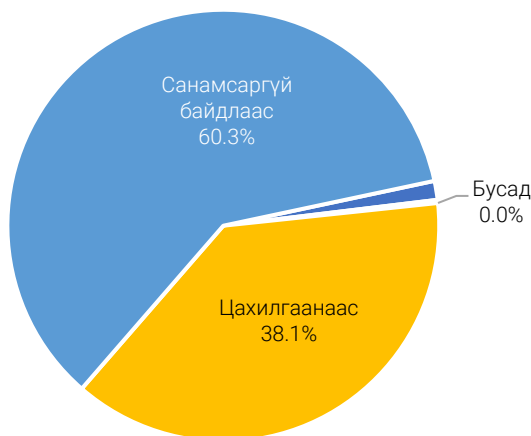
Нийслэл хотод 2024 оны эхний 3 сард ахуйн 423 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 10.4 хувиар буурсан байна. Гал түймрийн улмаас 15 хүн амь насаа алдаж, 19 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна. Худал дуудлагын тоо 8 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4 дахин өссөн.

Гал түймрийн аюулаас 996 хүн, 170 байшин барилга, 18.7 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 161, санамсаргүй байдлаас 255, шалтгаан тогтоогдоогүй 1 гал түймэр гарчээ.

ЗУРАГ 7. ГАЛ ТҮЙМЭР, байршлаар

ЗУРАГ 8. ГАЛ ТҮЙМЭР, шалтгаанаар

Гал түймэрт 294 гэр, орон сууц, 22 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 31 машин техник өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 348, төрийн өмчийн 48, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 27 объект өртөж, нийт 5240.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2024 оны 03 дугаар сард 32 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 60 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 1510 объектод үзлэг шалгалт хийж, 4645 галын зөрчил илрүүлж,

байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 529 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 681 мэдэгдэл хүргүүлж, 579 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх

ГЭМТ ХЭРЭГ (2024 оны эхний 3 сард)

ᠮᠤᠩᠭᠡᠨ
ᠬᠡᠮᠤᠲᠤ

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг (дүүргээр)

2023-III

7 144

2024-III

6 524

8.7

↓ ↑ Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар

Гэмт хэргийн улмаас

Хохирсон хүн

6 344

Гэмтсэн хүн

1 397

Нас барсан хүн

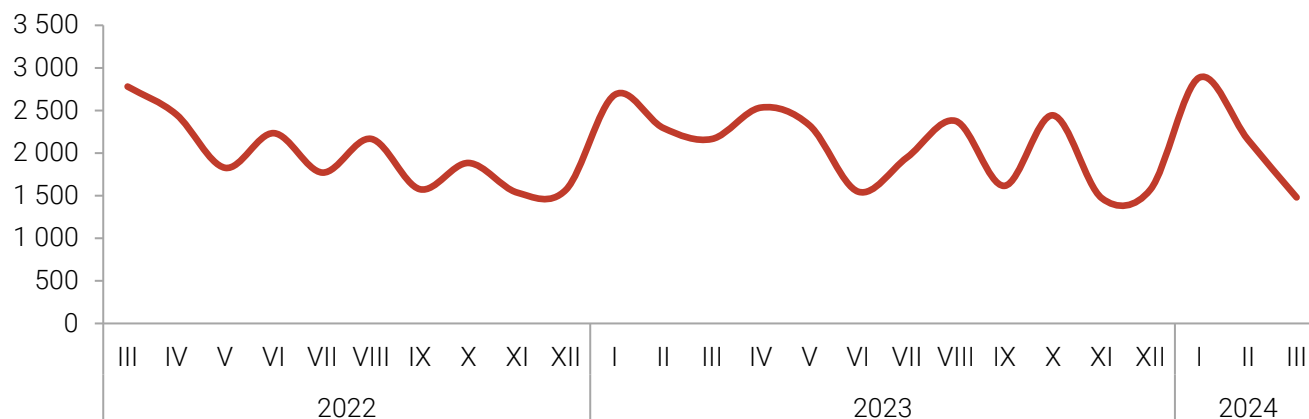
157

ГЭМТ ХЭРЭГ

2024 оны эхний 3 сард 6524 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 620 (8.6 %) хэргээр буурсан, гэмт хэргийн илрүүлэлт 35.1 хувьтай байгаа нь 6.0 пунктээр буурсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас 1397 хүн гэмтэж осолдон, 157 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 120.6 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 23.1 тэрбум (19.1%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

ЗУРАГ 9. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 34.6 хувийг залилан, 20.5 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 19.8 хувийг хулгайн, 2.1 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 3.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.7 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 1.9 хувийг дээрмийн, 1.4 хувийг хүчин, 0.4 хувийг хүн амь, 14.5 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 11. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2024/2023	
	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 776	7 144	6 524	-620	-8.7
Хүний амь	36	34	29	5	-14.7
Хүчин	77	70	93	23	32.9
Дээрэм	141	109	124	15	13.8
Хулгай	1 630	1 413	1 292	-121	-8.6
Залилан	3 142	2 895	2 253	-642	-22.2
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	1 622	1 368	1 336	-32	-2.3
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	155	136	199	63	46.3
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	98	71	113	42	59.2
Ашиглах	118	141	137	-4	-2.8
Бусад	757	907	948	41	4.5

2024 оны эхний 3 сард 486 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3553 (88.0%) хүнээр буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2024/2023	
	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 776	7 144	6 524	-620	-8.7
Багануур	55	53	79	26	49.0
Багахангай	5	9	8	-1	-11.1
Баянгол	1 798	1 316	1 356	40.0	3.0
Баянзүрх	1 959	1 870	1 170	-700	-37.4
Налайх	107	106	105	-1	-0.9
Сонгинохайрхан	1 247	1 091	1 013	-78	-7.1
Сүхбаатар	961	1 027	1 088	-61	5.9
Хан-Уул	729	841	902	-61	7.3
Чингэлтэй	915	831	803	28	-3.4

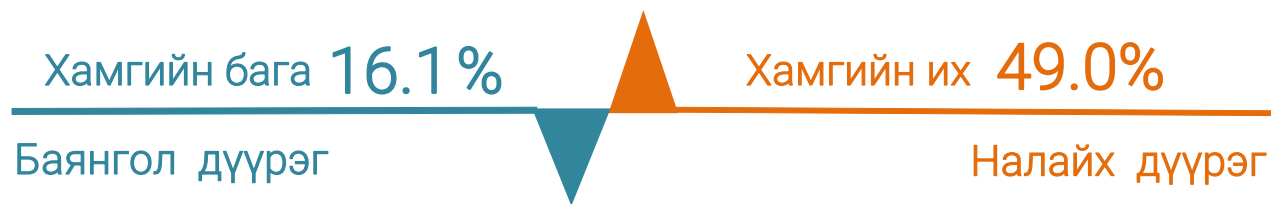
2024 оны эхний 3 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 5845 (89.6%) нь хөнгөн хэрэг, 679 (10.4%) нь хүнд хэрэг байна.³

ХҮСНЭГТ 13. ГЭМТ ХЭРЭГ БҮРТГЭГДЭХ ҮЕД СЭЖИГТНЭЭР ТООЦВОЛ ЗОХИХ ЭТГЭЭД НЬ ТОГТООГДООГУЙ ХЭРГИЙН ТОО, 2024 оны эхний 3 сард

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	
Нийслэлийн дүн	2 463	401	31.5
Багануур	29	6	47.2
Багахангай	0	0	33.3
Баянгол	333	43	16.1
Баянзүрх	579	116	47.4
Налайх	33	15	49.0
Сонгинохайрхан	426	76	36.2
Сүхбаатар	396	92	25.2
Хан-Уул	331	29	28.3
Чингэлтэй	259	24	37.0

³ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

ЗУРАГ 10. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТ, 2024 оны эхний 3 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 2024 оны эхний 3 сард 2344 болж, өмнөх оны мөн үеэс 812 (25.7%) хүнээр буурсан байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 588 (25.1%) нь согтуугаар, 239 (10.2%) нь бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 200 (8.5%) нь хүүхэд, 494 (21.1%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 14. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2024 I-III
Нийслэлийн дүн	1 630	1 413	1 292	1 367	1 214	1 090
Багануур	7	5	10	6	5	10
Багахангай	1	-	-	1	-	-
Баянгол	309	257	297	244	217	256
Баянзүрх	365	349	204	299	267	162
Налайх	15	9	9	14	9	8
Сонгинохайрхан	397	278	208	342	257	182
Сүхбаатар	251	195	260	211	177	204
Хан-Уул	150	171	136	131	159	121
Чингэлтэй	135	149	168	119	123	147

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

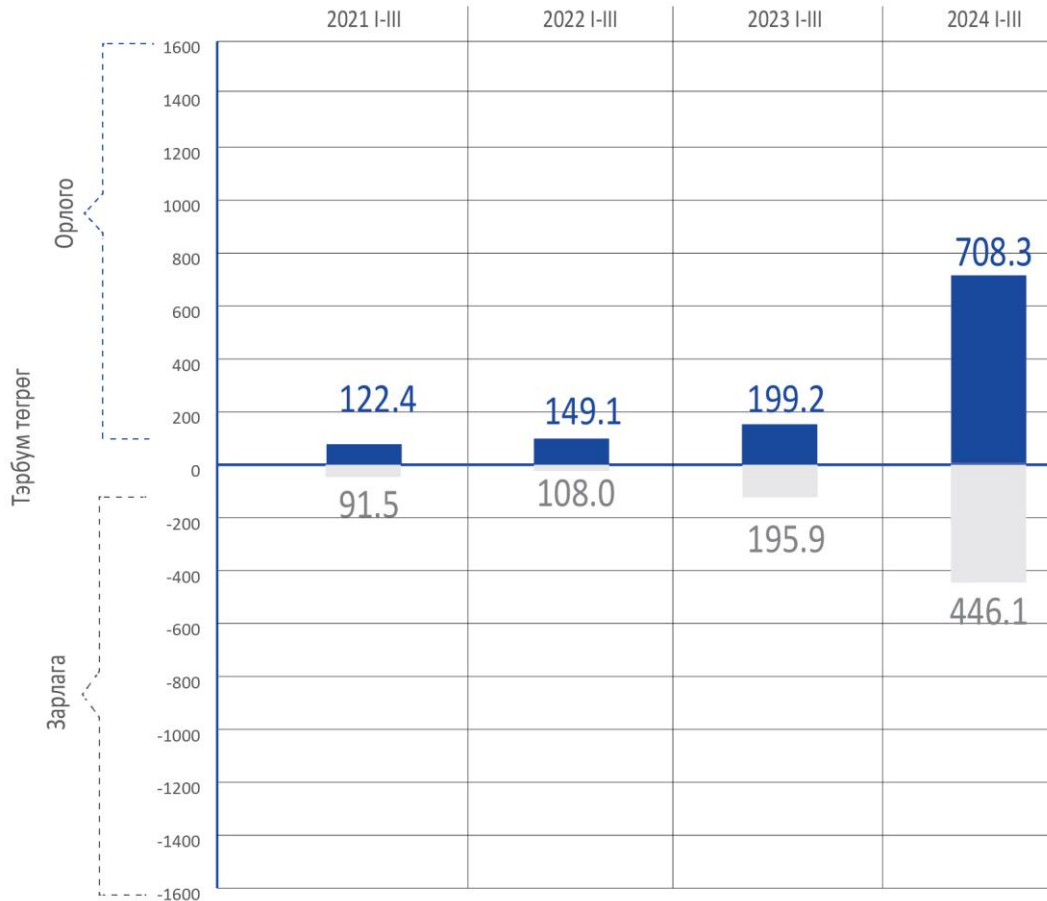
Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

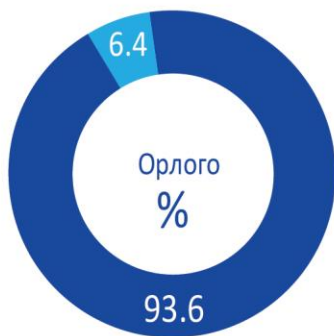
Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

ТӨСӨВ (2024 оны эхний 3 сар)

Төсвийн орлого, зарлагын бүтэц

- Татварын орлого
- Татварын бус орлого

- Урсгал зардал
- Хөрөнгийн зардал

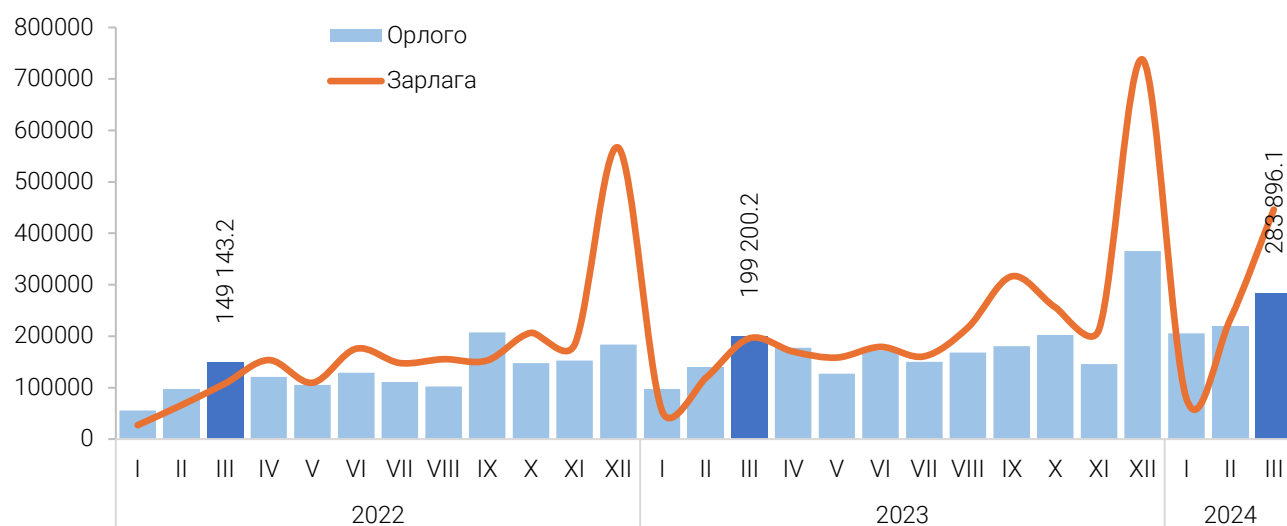
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2024 оны эхний улиралд 708.3 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 95.5 (11.9%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 663.1 (93.6%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 45.2 (6.3%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

2024 оны эхний улиралд нийслэлийн татварын орлого 663.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 98.2 (12.9%) тэрбум төгрөгөөр буурч, харин татварын бус орлого 45.2 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 2.6 (6.3%) тэрбум төгрөгөөр давуулан бүрдсэн байна.

Орлогын албан татвар 66.7 (10.3%) тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар 11.7 (26.2%) тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамж 19.8 (29.7%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрджээ.

ЗУРАГ 11. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг, сараар

ХҮСНЭГТ 15. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, 2024 оны I-III сард

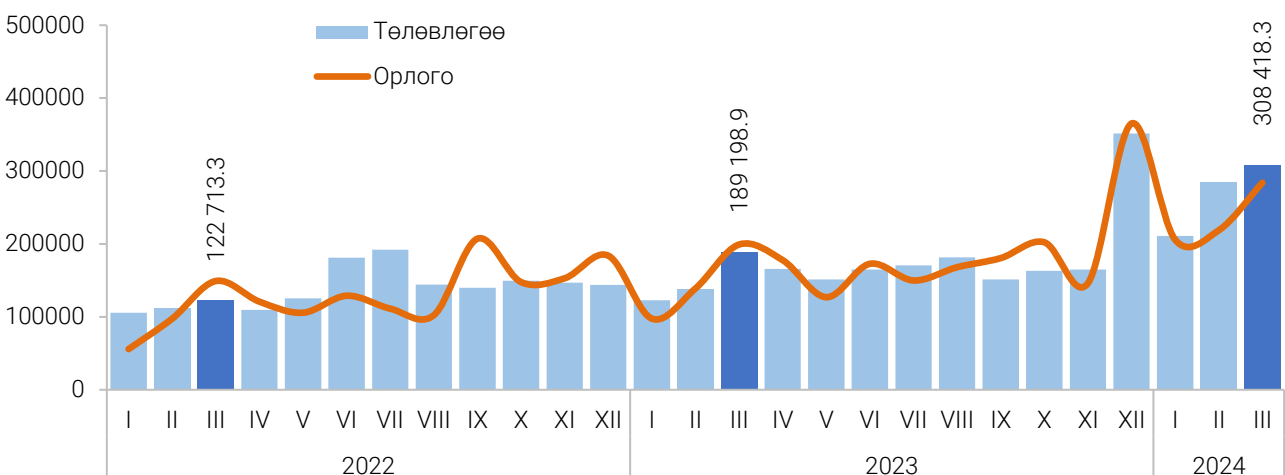
Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийслэлийн дүн	803 890.0	708 361.3	88.1	761 328.1	663 138.5	87.1	42 561.9	45 222.8	106.3
Багануур	3 843.6	4 731.2	123.1	3 234.2	3 963.0	122.5	609.4	768.2	126.1
Багахангай	385.1	567.5	147.4	309.7	397.2	128.3	75.4	170.3	225.9
Баянгол	63 531.9	54 178.5	85.3	62 659.2	53 332.5	85.1	872.7	846.0	96.9
Баянзүрх	67 614.5	58 509.5	86.5	67 159.8	57 888.0	86.2	454.7	621.5	136.7
Налайх	4 944.0	4 971.6	100.6	4 403.0	4 249.7	96.5	541.0	721.9	133.4
Сонгинохайрхан	40 293.7	27 637.3	68.6	39 605.9	27 164.4	68.6	687.8	472.9	68.8
Сүхбаатар	133 504.1	115 654.1	86.6	132 771.0	112 441.3	84.7	733.1	3 212.8	438.2
Хан-Уул	130 126.2	92 207.3	70.9	129 223.0	91 345.3	70.7	903.2	862.0	95.4
Чингэлтэй	55 105.5	52 082.7	94.5	54 597.9	49 670.5	91.0	507.6	2 412.2	475.2
Хотын шууд	304 541.4	297 821.6	97.8	267 364.4	262 686.6	98.3	37 177.0	35 135.0	94.5

Хотын шууд татварт цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогыг төвлөрүүлдэг байсан бол 2023 оноос эхлэн дүүрэг бүрт орлогыг бүрдүүлдэг болсон.

ХҮСНЭГТ 16. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, 2024 оны I-III сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийт орлого	803 890.0	708 361.3	88.1
Татварын орлого	761 328.1	663 138.5	87.1
Орлогын албан татвар	649 936.0	583 240.8	89.7
Хувь хүний орлогын албан татвар	419 936.0	352 990.6	84.1
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	317 432.5	232 740.2	73.3
Үйл ажиллагааны орлогын	21 024.6	22 479.5	106.9
Хөрөнгийн орлого	32 784.2	30 424.0	92.8
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	19 525.0	17 177.9	88.0
Шууд бус орлого	29 169.7	50 168.8	172.0
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.0	0.2	-
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	230 000.0	230 250.2	100.1
Хөрөнгийн албан татвар	44 800.9	33 062.2	73.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	25 457.2	18 794.9	73.8
Бууны албан татвар	121.7	72.4	59.5
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	19 188.4	14 183.8	73.9
Малд ногдуулах албан татвар	33.6	11.1	33.0
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	66 591.2	46 835.5	70.3
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	27 665.3	14 905.6	53.9
Газрын төлбөр	30 727.5	27 178.1	88.4
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	998.4	701.3	70.2
Бусад татвар	7 200.0	4 050.5	56.3
Татварын бус орлого	42 561.9	45 222.8	106.3
Нийтлэг татварын бус орлого	42 561.9	45 222.8	106.3
Хувьцааны ногдол ашиг	-	50.0	-
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	29 073.9	32 222.5	110.8
Торгуулийн орлого	5 857.1	5 211.5	89.0
Түрээсийн орлого	665.0	227.5	34.2
Бусад орлого	6 965.9	7 511.3	107.8
Өмч хувьчлал	-	-	-

ЗУРАГ 12. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая төгрөг, сараар

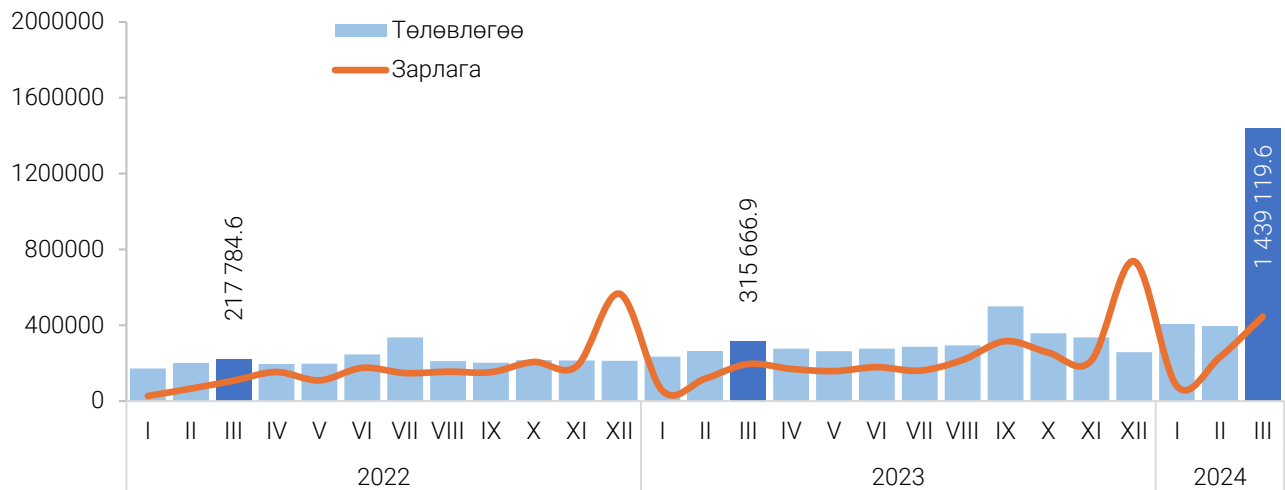

ХҮСНЭГТ 17. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг, 2024 оны I-III сард

Дүүрэг	Зарлага			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Нийслэлийн дүн	1 439 119.6	446 144.4	992 975.2	31.0
Багануур	8 123.4	3 713.8	4 409.6	45.7
Багахангай	2 466.2	1 612.8	853.4	65.4
Баянгол	63 809.2	48 204.2	15 605.	75.5
Баянзүрх	79 470.7	29 525.4	49 945.3	37.2
Налайх	7 002.5	4 856.4	2 146.1	69.4
Сонгинохайрхан	49 649.6	22 386.5	27 263.1	45.1
Сүхбаатар	158 272.7	93 743.3	64 529.4	59.2
Хан-Уул	148 382.2	62 093.5	86 288.7	41.8
Чингэлтэй	61 522.5	37 703.8	23 818.7	61.3
Хотын шууд	860 420.6	142 304.7	718 115.9	16.5

2024 оны эхний улирлын байдлаар нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 446.1 (31.0%) тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 992.9 (69.0%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

ЗУРАГ 13. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг, сараар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (2024 оны 3 дугаар сард)

Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш
Хувцас, бөс бараа, гутал
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис

Ерөнхий индекс

0.8

Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ

1.9

Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа

1.6

Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа

1.4

Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ

1.3

Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ

1.3

Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш

0.6

Хувцас, бөс бараа, гутал

0.2

Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис

0.2

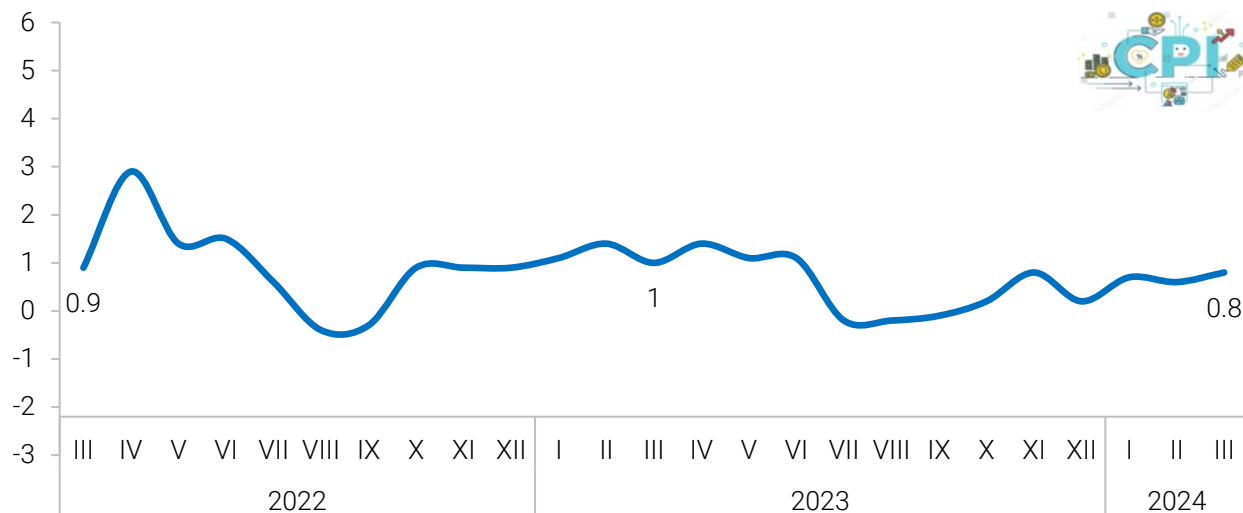
0 0.5 1.0 2.0

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 7.0 хувиар өслөө.

2024 оны 03 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2023 оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 2.0 хувь өссөн ба өмнөх сартай харьцуулахад 0.8 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 14. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс 2024 оны 03 дугаар сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 2.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 1.6 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 0.2 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал бүлгийн үнэ 0.2 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 0.6 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 1.4 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.3 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.9 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.3 хувь тус тус өөрчлөлт орсон байна.

ХҮСНЭГТ 18. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

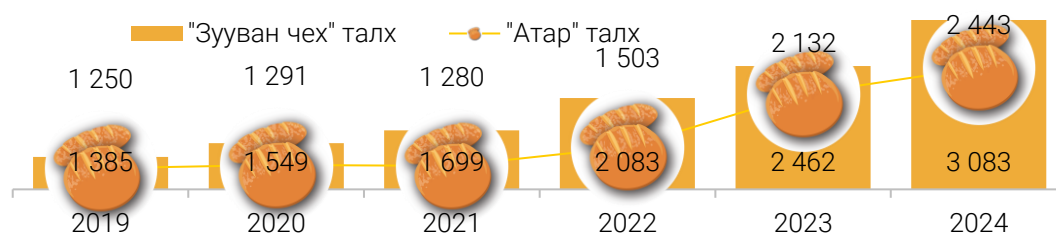
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	2023-III 2022-III	2024-III 2023-II	2024-II 2023-XII	2024-II 2024-I
Ерөнхий индекс	112.1	107.0	102.0	100.8
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	115.6	109.3	105.1	101.6
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	109.4	104.0	100.8	100.2
Хувцас, бөс бараа, гутал	115.7	106.2	101.5	100.2
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	119.6	105.6	101.2	100.6
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	113.6	105.2	102.6	101.4
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	107.0	108.5	102.3	101.3
Тээвэр	104.0	99.4	99.5	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	101.9	102.2	102.4	101.9
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	110.2	104.5	101.7	101.3
Боловсролын үйлчилгээ	110.7	121.2	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	119.1	109.4	100.7	100.0
Даатгал, Санхүүгийн үйлчилгээ	108.4	102.3	102.3	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	122.0	116.5	100.2	100.0

2024 оны 03 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 404 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 20.5 хувь нь өсөж, 18.8 хувь нь буурч, 60.7 хувь нь тогтвортой байв.

ХҮСНЭГТ 19. УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН САРЫН ИНДЕКС, /**зэрэг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт хувь	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	0.8	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Талх, гурил будааны үнэ 2.4 хувиар, Мах, Махан бүтээгдэхүүний үнэ 1.3 хувиар, Сүү, Сүүн бүтээгдэхүүний үнэ 0.9 хувиар, төрөл бүрийн өөх, тосны үнэ 1.1 хувиар, Жимс, Жимсгэний үнэ 1.2 хувиар, Хүнсний ногооны үнэ 4.4 хувиар, Ундааны үнэ 0.4 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Согтууруулах ундаа, Тамхи, мансууруулах бодис	0.2	Энэ бүлгийн өсөлтөд Архи, спирт бүлгийн үнэ 1.5 хувиар, шар айраг бүлгийн үнэ 1.6 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Бүх төрлийн хувцасны үнэ 0.3 хувиар, Хувцас засвар, цэвэрлэгээ түрээсийн үнэ 0.7 хувиар, Гутал засвар түрээсийн үнэ 4.5 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлөв.
Орон сууц, Ус, Цахилгаан, Хийн болон бусад түлш	0.6	Энэ бүлгийн өсөлтөд Орон сууцны бодит түрээсийн үнэ 3.7 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлөв.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	1.4	Энэ бүлгийн үнийн Гэр ахуйн цэцэрлэгийн зориулалттай хөдөлмөрийн багаж хэрэгсэлийн бүлгийн үнэ 1.7 хувиар, гэр ахуйн цахилгаан барааны үнэ 6.2 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	1.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Эм тарины үнэ 2.3 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлсөн байна.
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	1.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд мэдээлэл холбооны хэрэгсэлийн үнэ 8.0 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлсөн байна.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	1.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд Бусад хэвлэмэл зүйлсийн үнэ 13.6 хувиар, бичгийн болон зургийн хэрэгсэлийн үнэ 4.0 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

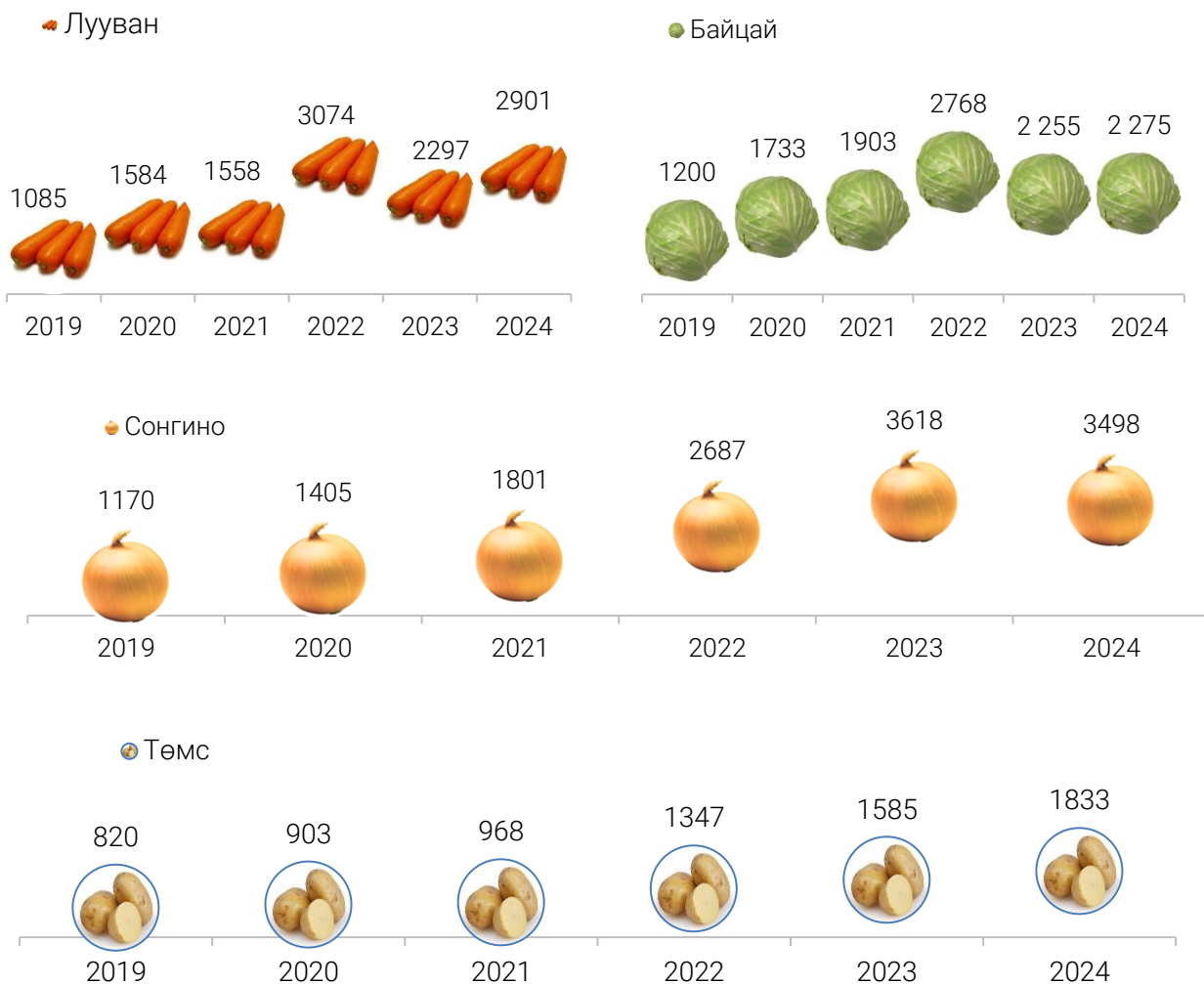
ЗУРАГ 15. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн III сард, төгрөг

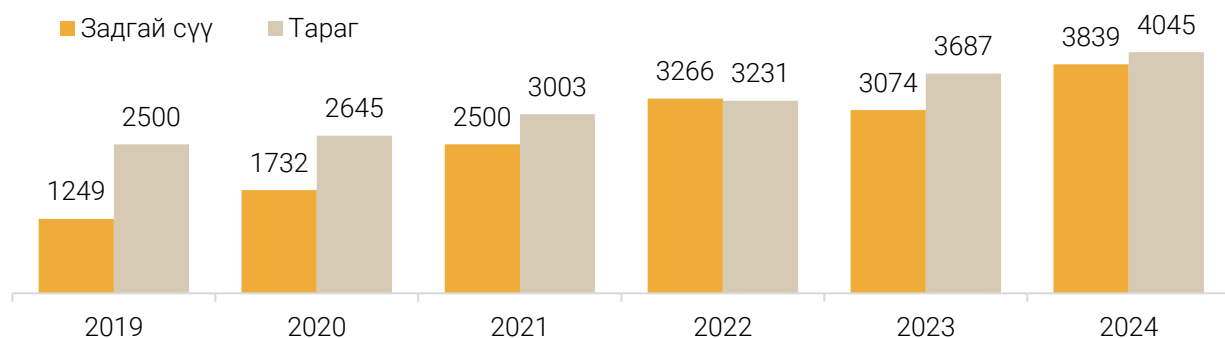
ЗУРАГ 16. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн III сард, төгрөг

ЗУРАГ 17. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн III сард, төгрөг

ЗУРАГ 18. НЭГ ЛИТР СҮҮ, ТАРАГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн III сард, төгрөг

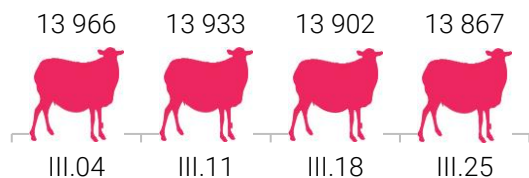
2024 оны 03 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 1.0 хувиар, үхрийн ястай мах 2.7 хувиар тус тус өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 20. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

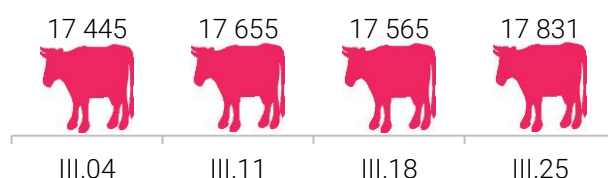
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700	13 420	13 280	13 345	13 495
2022	14 060	14 235	14 260	14 530	15 390	15 390	15 120	14 240	13 730	13 590	13 275	13 395
2023	13 520	14 245	14 955	16 750	18 493	20 100	19 466	16 723	16 277	15 690	15 542	15 846
2024	16 437	17 150	17 624									

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380	10 975	11 005	10 775	10 805
2022	11 485	12 295	12 585	12 620	12 705	12 805	12 360	11 530	11 025	10 270	9 870	9 920
2023	10 440	11 350	12 680	14 065	15 396	16 598	15 766	13 387	12 703	12 010	11 834	12 080
2024	12 926	13 776	13 917									

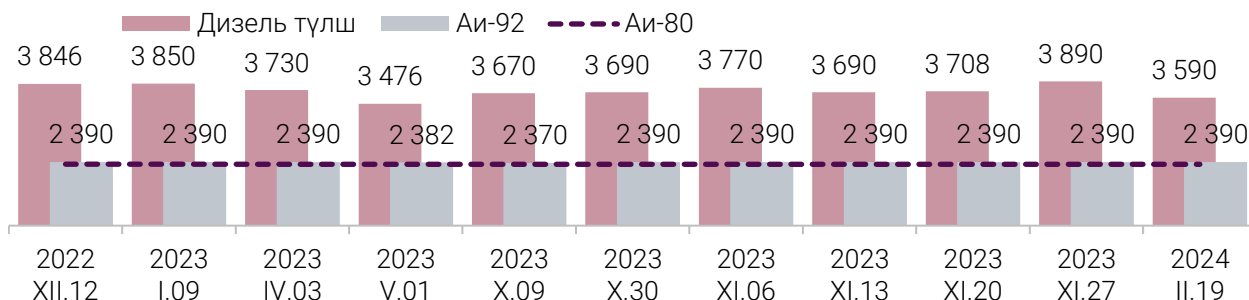
ЗУРАГ 19. НЭГ КГ ХОНИНЫ МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

ЗУРАГ 20. НЭГ КГ ҮХРИЙН МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг

ЗУРАГ 21. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

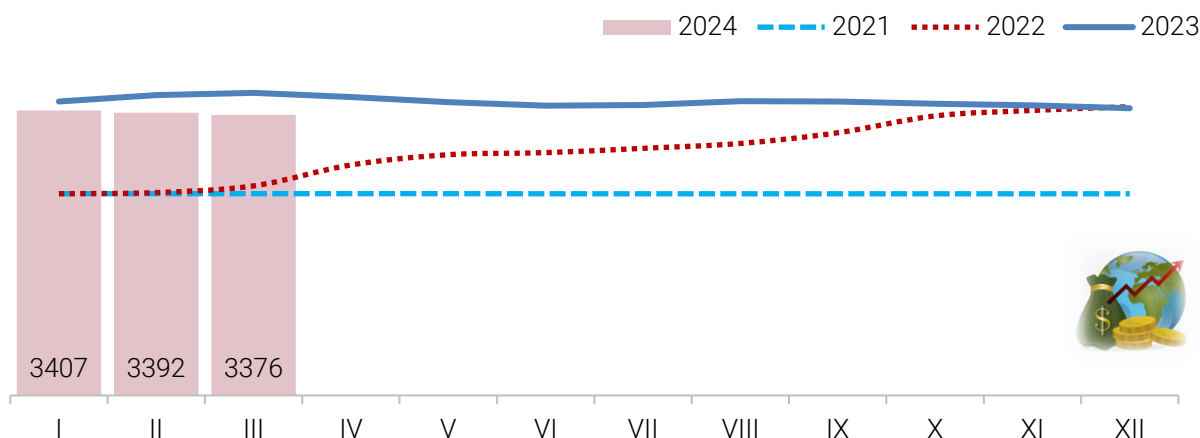
ХҮСНЭГТ 21. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, төгрөг

Байршил	2022.III.30			2023.III.27			2024.III.25		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Хар мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг Нарс мод	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Нарс мод	Хар мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	6 000	6 000	1 875	6 500	6 000	3 750	7 500	7 000	3 750
Сүхбаатар	6 000	6 000	1 875	7 000	6 000	3 750	7 500	7 000	3 750
Цайз зах	6 000	6 000	1 875	7 000	6 000	3 750	8 500	7 500	3 750
Хангай зах	6 000	6 000	1 875	6 500	6 000	3 750	7 000	7 000	3 750
Дундаж үнэ	6 000	6 000	1 875	6 750	6 000	3 750	7 625	7 125	3 750

ХҮСНЭГТ 22. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төгрөг

ШТС	2023.III.27					2024.III.25				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл			2 390	3 750	-			2 390	3 590	-
Петровис	3 710	2 370	2 390	3 850	-	3 910	2 370	2 390	3 590	-
Магнай трейд	3 710	-	2 390	3 850	-	3 910	-	2 390	3 590	-
Сод монгол	3 710	2 315	2 390	3 850	-	3 910	2 315	2 390	3 590	-
Шунхлай	3 710	2 350	2 390	3 850	-	3 910	2 350	2 390	3 590	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 790
Дундаж үнэ	3 710	2 345	2 390	3 830	1 790	3 910	2 345	2 390	3 590	1 790

ЗУРАГ 22. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН, төгрөг⁴

⁴ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

ХҮСНЭГТ 23. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2023 оны XI - 2024 оны III сар

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2023 XII.25	2024 I.02	2024 I.08	2024 I.15	2024 I.22	2024 I.29	2024 II.05	2024 II.19	2024 II.26	2024 III.04	2024 III.11	2024 III.18	2024 III.25	24.III.18 24.III.25	
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	2 767	2 793	2 812	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	2 826	100.0	
		1-р зэрэг	кг	2 312	2 312	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	2 329	100.0
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	3 942	3 973	4 020	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	4 082	100.0
		дээд	кг	2 923	2 939	2 954	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	2 969	100.0
		1-р зэрэг	кг	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	2 426	100.0
		2-р зэрэг	кг	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	1 606	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 429	4 429	4 429	4 429	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	2 245	100.0
		Задгай	литр	3 819	3 819	3 819	3 819	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	3 869	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй	литр	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	4 045	100.0	
5	Талх	Атар	ширхэг	2 455	2 455	2 455	2 455	2 455	2 455	2 455	2 455	2 443	2 443	2 443	2 443	2 443	100.0	
		Зууван чех	ширхэг	2 791	2 791	2 791	2 791	2 791	2 791	2 791	2 791	2 812	3 005	3 050	3 094	3 094	3 094	100.0
		Хар талх	300 гр	1 990	1 990	1 990	1 990	1 990	1 990	1 990	1 990	2 025	2 439	2 456	2 456	2 431	2 431	100.0
6	Будаа	цагаан	кг	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	4 798	100.0	
		шар	кг	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	3 473	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК	200 гр	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 163	8 432	8 475	100.5	
8	Ургамлын тос, "Янта"	1 литр	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 747	6 821	101.1	
9	Ногоон цай, Сtimo	90 гр	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 830	3 806	3 806	100.0	
10	Элсэн чихэр	кг	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	5 042	100.0	
11	Хонины мах	ястай	кг	12 385	12 605	12 739	12 845	13 180	13 259	13 788	13 688	13 852	13 966	13 933	13 902	13 867	99.7	
		цул	кг	13 557	13 686	13 859	13 967	14 212	14 294	14 596	14 616	14 779	14 885	14 820	14 864	14 923	100.4	
12	Үхрийн мах	ястай	кг	16 271	16 346	16 297	16 309	16 465	16 768	17 091	17 105	17 254	17 445	17 655	17 565	17 831	101.5	
		цул	кг	18 317	18 277	18 595	18 660	18 679	18 836	19 225	19 224	19 170	19 528	19 642	19 743	19 780	100.2	
13	Адууны мах, ястай	кг	11 737	11 993	12 157	12 147	12 057	12 133	12 133	11 906	12 290	12 290	12 290	12 290	12 290	12 734	103.6	
14	Ямааны мах, ястай	кг	9 664	9 664	9 664	9 664	9 664	9 664	9 664	9 664	9 322	9 664	9 664	9 664	9 664	9 664	100.0	
15	Төмс, Монгол	кг	1 525	1 508	1 568	1 568	1 568	1 599	1 608	1 608	1 639	1 754	1 847	1 866	1 866	1 866	100.0	
16	Лууван, Монгол	кг	2 832	2 689	2 776	2 836	2 870	2 870	2 787	2 767	2 791	2 871	2 911	2 911	2 911	2 911	100.0	
17	Байцай, Монгол	кг	2 037	2 062	2 051	2 058	2 093	2 093	2 093	2 130	2 133	2 133	2 221	2 368	2 378	100.4		
18	Хүрэн манжин, Монгол	кг	2 880	2 880	2 881	2 881	2 784	2 881	2 881	2 772	2 770	2 886	2 886	2 904	2 980	102.6		
19	Сонгино, Монгол	кг	3 214	3 181	3 257	3 278	3 424	3 473	3 468	3 446	3 446	3 455	3 455	3 508	3 573	101.8		
20	Алим, Польш	кг	6 612	6 612	6 612	6 612	6 463	6 463	6 463	6 541	6 476	6 478	6 478	6 478	6 565	101.3		
21	Өндөг, Монгол	ширхэг	600	602	600	600	600	593	598	599	596	597	605	635	643	101.3		

ХҮСНЭГТ 24. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНИЙН ЗЭРЭГЦҮҮЛЭЛТ, 2017-2024 оны III сар

№	Бүтээгдэхүүний нэр	хэмжих нэгж	2017.III	2018.III	2019.III	2020.III	2021.III	2022.III	2023 III	2024 III.25	2023/2022	2023/2021	2023/2020	2023/2019	2023/2018	2023/2017	
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	1 240	1 310	1 347	1 427	1 577	1 624	2 449	2 826	115.4	174.0	179.2	198.0	209.8	215.7
		1-р зэрэг	кг	1 000	1 075	1 061	1 181	1 376	1 406	2 085	2 329	111.7	165.6	169.3	197.2	219.5	216.7
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	1 585	1 640	1 763	2 165	2 229	2 474	3 432	4 082	118.9	165.0	183.1	188.5	231.5	248.9
		дээд	кг	1 265	1 345	1 363	1 510	1 614	1 586	2 604	2 969	114.0	187.2	184.0	196.6	217.8	220.8
		1-р зэрэг	кг	1 040	1 100	1 091	1 228	1 412	1 389	2 240	2 426	108.3	174.7	171.8	197.6	222.4	220.6
		2-р зэрэг	кг	810	870	865	920	990	1 042	1 463	1 606	109.7	154.1	162.2	174.5	185.6	184.5
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 360	2 740	2 690	2 680	2 841	3 314	4 429	4 445	100.4	134.1	156.5	165.9	165.2	162.2
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 040	1 115	1 121	1 207	1 325	1 600	2 245	2 245	100.0	140.3	169.4	186.0	200.3	201.4
		Задгай	литр	1 700	2 000	1 897	1 897	2 449	2 500	3 347	3 869	115.6	154.7	158.0	203.9	203.9	193.4
4	Тараг, Цөцгийтэй	литр	2 160	2 595	2 552	2 455	2 731	3 271	3 950	4 045	102.4	123.7	148.1	164.8	158.5	155.9	
5	Талх	Атар	ширхэг	1 165	1 175	1 251	1 299	1 280	1 503	2 132	2 443	114.6	162.5	190.8	188.1	195.3	207.9
		Зууван чех	ширхэг	1 225	1 335	1 385	1 557	1 699	2 083	2 462	3 094	125.7	148.6	182.1	198.7	223.4	231.8
		Хар талх	300 гр	870	925	957	1 091	1 217	1 349	1 790	2 431	135.8	180.2	199.8	222.9	254.1	262.9
6	Будаа	цагаан	кг			3 470	3 699	3 671	4 381	4 646	4 798	103.3	109.5	130.7	129.7		
		шар	кг	1 775	1 740	1 931	2 803	2 418	2 566	3 244	3 473	107.1	135.3	143.6	123.9	179.9	199.6
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК	200 гр		3 290	5 235	4 247	4 174	4 273	6 558	7 389	8 475	114.7	129.2	198.3	203.0	199.5	
8	Ургамлын тос, "Янта"	1 литр	3 350	3 590	3 472	3 471	4 288	5 932	8 179	6 821	83.4	115.0	159.1	196.5	196.5	190.0	
9	Ногоон цай, Сtimo	90 гр	1 470	1 515	1 521	1 537	1 572	1 994	3 788	3 806	100.5	190.9	242.1	247.7	250.3	251.3	
10	Элсэн чихэр	кг			2 772	2 747	2 765	3 251	3 771	5 042	133.7	155.1	182.3	183.5			
11	Хонины мах	ястай	кг	6 840	7 155	8 588	9 694	11 414	12 610	12 580	13 867	110.2	110.0	121.5	143.1	161.5	193.8
		цул	кг	6 960	7 540	8 622	9 143	11 693	12 818	13 159	14 923	113.4	116.4	127.6	163.2	173.1	197.9
12	Үхрийн мах	ястай	кг	7 945	8 200	9 642	11 616	13 208	14 126	14 982	17 831	119.0	126.2	135.0	153.5	184.9	217.5
		цул	кг	9 300	9 720	11 990	13 794	15 196	16 530	16 847	19 780	117.4	119.7	130.2	143.4	165.0	203.5
13	Адууны мах, ястай	кг	6 200	6 075	6 745	9 109	11 929	10 442	12 198	12 734	104.4	122.0	106.8	139.8	188.8	209.6	
14	Ямааны мах, ястай	кг	4 825	5 535	6 399	7 730	9 143	9 850	9 664	9 664	100.0	98.1	105.7	125.0	151.0	174.6	
15	Төмс, Монгол	кг	700	1 070	986	955	968	1 347	1 685	1 866	110.7	138.5	192.8	195.4	189.3	174.4	
16	Лууван, Монгол	кг	1 010	1 425	1 412	1 847	1 550	3 074	2 359	2 911	123.4	94.7	187.8	157.6	206.2	204.3	
17	Байцай, Монгол	кг	1 745	1 585	1 489	1 920	1 932	2 768	2 356	2 378	100.9	85.9	123.1	123.8	159.7	150.0	
18	Хүрэн манжин, Монгол	кг	1 530	2 615	1 780	1 701	2 501	3 759	3 521	2 980	84.6	79.3	119.2	175.2	167.4	114.0	
19	Сонгино, Монгол	кг	1 265	1 395	1 259	1 545	1 878	2 687	3 625	3 573	98.6	133.0	190.2	231.2	283.8	256.1	
20	Алим, Польш	кг	4 240	4 090	4 183	4 123	5 059	7 851	6 708	6 565	97.9	83.6	129.8	159.2	156.9	160.5	
21	Өндөг, Монгол	ширхэг	335	295	329	343	453	413	540	643	119.1	155.8	142.0	187.6	195.6	218.1	

ХҮСНЭГТ 25. ХҮНСНИЙ БАРААНЫ ҮНИЙН АЖИГЛАЛТ, ХҮНСНИЙ ЗАХ, ХУДАЛДААНЫ ТӨВӨӨР, 2024.III.25

№	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар Супер-маркет	Хүчит шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван эрдэнэ зах	Хархорин зах	Номин Супер-маркет	М-Март	Оргил Супер-маркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	дээд	кг	2 800	2 785	2 640	2 520	3 100	2 520	2 720	2 600	2 961	3 060	2 974	2 965	3 200	2 826
		1-р зэрэг	кг	2 300	2 434	2 200	2 120	2 500	2 120	2 200	2 120	2 434	2 537	2 446	2 434	2 500	2 329
2	"Алтан тариа" савласан гурил	дээдийн дээд	кг	4 000	3 990	4 000	4 000	4 100	4 000	4 000	4 000	3 989	4 100	3 990	3 990	5 000	4 082
		дээд	кг	2 800	2 990	3 000	2 800	3 100	2 800	2 900	3 000	2 989	3 070	2 990	2 990	3 200	2 969
		1-р зэрэг	кг	2 400	2 450	2 400	2 200	2 600	2 300	2 400	2 400	2 449	2 570	2 450	2 450	2 500	2 426
		2-р зэрэг	кг	1 800	1 490	1 800	1 700	1 500	1 600	1 600	1 600	1 489	1 570	1 490	1 490	1 800	1 606
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	4 400	4 500	4 500	4 500	4 300	4 200	4 400	4 400	4 498	4 500	4 500	4 500	4 600	4 445
		Сүү ХК 0.5л	литр	2 200	2 300	2 200	2 200	2 200	2 100	2 200	2 300	2 298	2 300	2 300	2 300	2 300	2 245
		Задгай	литр	4 000				3 500		4 000	4 000						3 869
4	Тараг, Цөцгийтэй	литр	4 100	4 100	4 000	4 000	3 800	3 900	4 200	4 000	4 099	4 100	4 100	4 100	4 100	4 045	
5	Талх	Атар	ширхэг	2 500	2 530	2 400	2 400	2 500	2 400	2 500	2 400	2 378	2 370	2 530	2 360	2 500	2 443
		Зууван чех	ширхэг	3 000	3 300	3 000	3 000		3 000	3 000		3 238	2 890	3 300	3 250		3 094
		Хар талх	300 гр	2 500	2 420	2 500	2 300	2 500	2 300	2 500	2 300	2 428	2 670	2 310	2 410	2 500	2 431
6	Будаа	цагаан	кг	4 500	5 550	4 200	4 200	5 000	4 000	5 000	4 200	5 478	5 600	5 470			4 798
		шар	кг	3 000		3 000	3 000		3 000	3 500	3 500	4 939	5 000			3 000	3 473
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК	200 гр	9 200	9 500	9 500	8 000	8 000	7 900	7 500	8 000	8 299	8 300	8 300	9 500	8 500	8 475	
8	Ургамлын тос, "Янта"	1 литр	7 000	6 430	5 500	5 000	8 500	7 500	7 500	5 800	5 999	6 650	6 210	9 580	8 500	6 821	
9	Ногоон цай, Сtimo	90 гр	4 000	3 670	3 800		3 500	3 800		4 000	3 749	4 110	3 780	3 430	4 100	3 806	
10	Элсэн чихэр	кг	4 500	6 550	4 500	4 500		4 500	4 500	4 500	6 388	6 790			4 500	5 042	
11	Хонины мах	ястай	кг	12 500		12 000	13 500	17 500	13 500	15 500	11 000	12 980	14 500	13 000	14 480	17 500	13 867
		цул	кг	13 500		12 500	14 500	20 500	14 000	16 000	12 500	13 980	15 500	14 800	15 480	17 500	14 923
12	Үхрийн мах	ястай	кг	16 500		14 500	18 000	24 500	16 000	18 500	14 500	17 980	19 500	17 000	17 800	21 500	17 831
		цул	кг	18 500	20 000	16 500	20 000	26 500	18 000	21 000	16 500	19 980	19 800	19 000	19 900	23 500	19 780
13	Адууны мах, ястай	кг	13 000		12 000	13 500		12 500	13 500	12 000						12 734	
14	Ямааны мах, ястай	кг	10 000		9 500					9 500						9 664	
15	Төмс, Монгол	кг	2 000	1 590	1 800	2 000	2 500	1 800	2 000	1 800	1 648	2 000	1 650	1 650	2 000	1 866	
16	Лууван, Монгол	кг	2 500	2 900	3 000	3 000	3 500	2 500	2 500	2 500	2 798	2 500	5 000	2 880	3 000	2 911	
17	Байцай, Монгол	кг	2 500	1 980	3 000	3 000	2 500	2 500	2 500	2 500	1 978	1 900	2 000	1 980	3 000	2 378	
18	Хүрэн манжин, Монгол	кг	3 000	2 100	4 000	3 800	4 000	3 500	3 500	3 000	2 078	1 800	3 500	2 090	3 800	2 980	
19	Сонгино, Монгол	кг	3 500	2 700	4 000	4 000	4 000	3 500	4 000	4 000	3 248	3 800	3 300	2 800	4 000	3 573	
20	Алим, Польш	кг	6 500	5 980	7 000	7 000		6 000	6 500	6 000		8 500		5 980		6 565	
21	Өндөг, Монгол	ширхэг	700	640	650	630	650	600	670	650	643	635	608	598	700	643	

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
 t – Тайлант үе
 0 – суурь үе
 P_{it}^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 P_{i0}^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 Q_{i0}^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

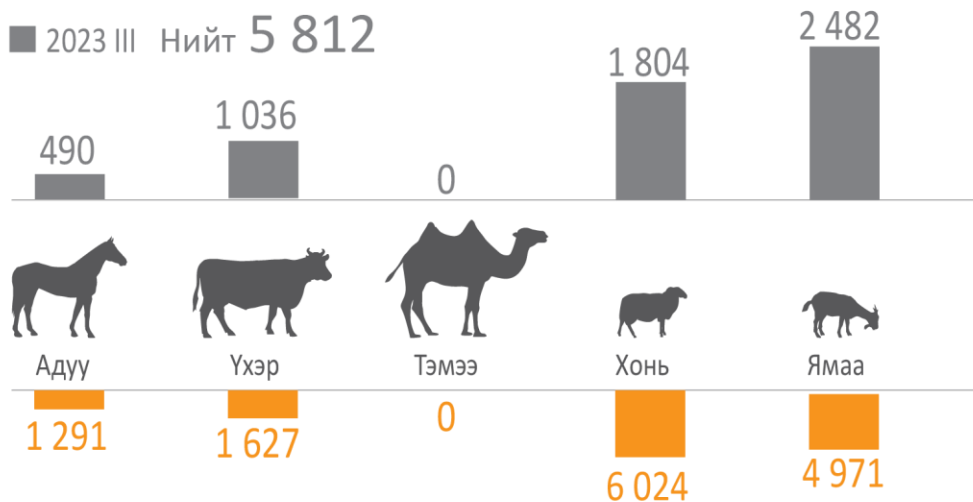
ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

МАЛ АЖ АХУЙ (2024 оны эхний 3 сард)

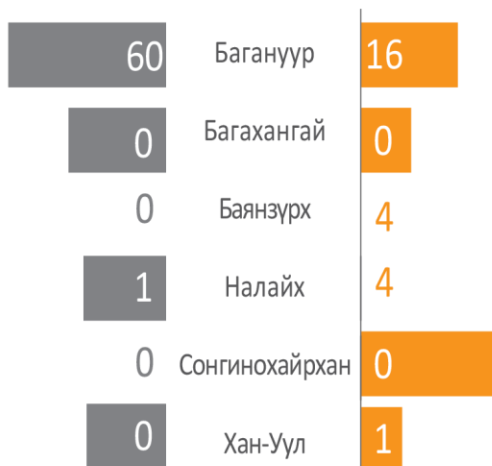
МАЛ АЖ АХУЙ

ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

■ 2024 III Нийт 6 503

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, ДҮҮРГЭЭР

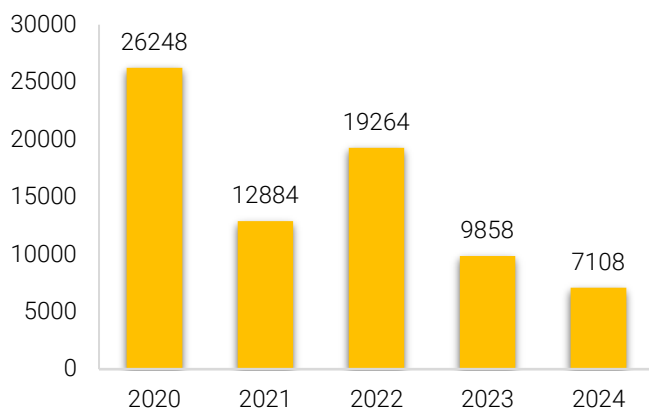
■ 2023 III ■ 2024 III

МАЛ АЖ АХУЙ

МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, БОЙЖИЛТ:

Нийслэлийн хэмжээнд 2024 оны эхэнд тоологдсон төллөх насны нийт 208427 хээлтэгч малын 7801 (3.7%) нь 2024 оны эхний 3 сард төллөсөн байна. Эм хонины 4.4 хувь, эм ямааны 4.4 хувь, үнээний 3.6 хувь, гүүний 0.9 хувь нь төллөжээ. Нийт 7801 төл гарсны 693 төл мал хорогдож, 7108 төл бойжиж, төл бойжилт 91.1 хувьтай байна.

ЗУРАГ 23. БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО, эхний 3 сард

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 2.9 (27.6%) мянган толгойгоор, бойжсон төл 2.7 (27.8%) мянган толгойгоор буурсан байна.

Бойжуулсан нийт төлийн 3.2 хувийг унага, 20.5 хувийг тугал, 45.0 хувийг хурга, 31.3 хувийг ишиг эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 26. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, толгой, эхний 3 сард

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл Бойжилт
Багануур	2 728	2 728	191	2 537	93.0
Багахангай	1 041	1 041	-	1 041	100.0
Баянзүрх	1 099	1 099	181	918	83.5
Налайх	811	811	69	742	91.5
Сонгинохайрхан	897	897	98	799	89.1
Хан-Уул	1 225	1 225	154	1 071	87.4
Дүн	7 801	7 801	693	7 108	91.1

ХҮСНЭГТ 27. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, толгой, эхний 3 сард

Үзүүлэлт	2022	2023	2024	Үүнээс:				
				Ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	19 607	10 785	7 801	-	270	1 579	3 523	2 429
Бойжсон төл	19 264	9 858	7 108	-	227	1 459	3 196	2 226
Хорогдсон төл	343	927	693	-	43	120	327	203
Бойжилтын хувь	98.2	91.4	91.1	100	84.1	92.4	90.7	91.6

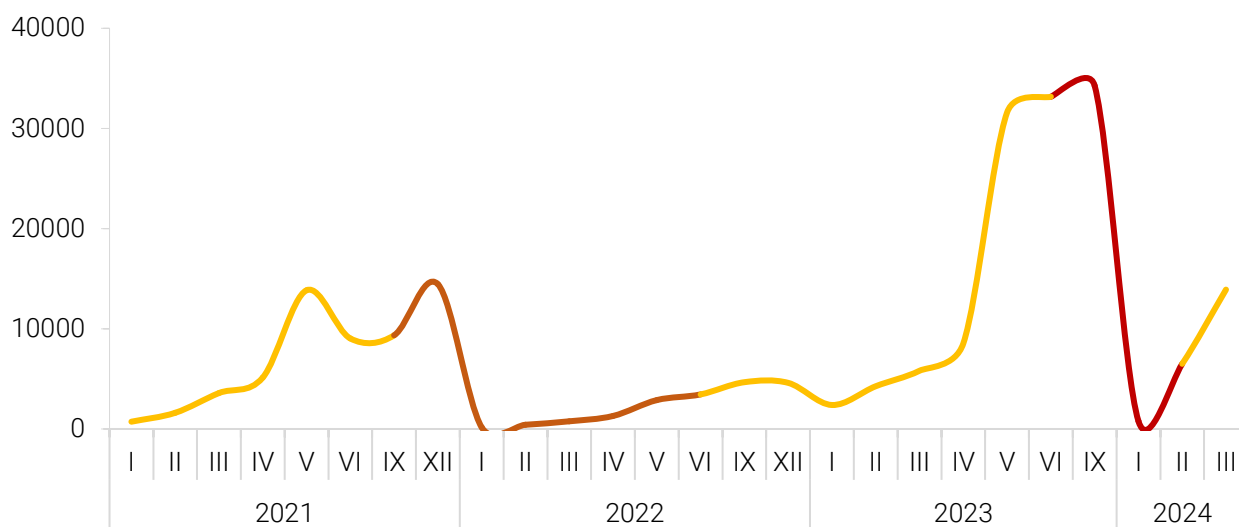
ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ:

2024 оны эхний 3 сард 13 913 толгой том мал зүй бусаар хорогдож том малын зүй бус хорогдлын 5 337 (38.3%) нь хээлтэгч мал байна. Хорогдсон нийт малын 9.3 хувийг адуу, 11.7 хувийг үхэр, 43.3 хувийг хонь, 35.7 хувийг ямаа эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 28. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, дүүргээр, эхний 3 сард

Төрөл	2021		2022		2023		2024	
	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч
Нийслэлийн дүн	3 587	953	768	327	5 812	2 205	13 913	5 337
Багануур	769	99	348	100	2 843	852	4 974	1 688
Багахангай	198	132	81	78	1 080	624	1 157	422
Баянзүрх	314	114	123	89	312	156	1 106	751
Налайх	290	83	30	6	544	203	1 472	478
Сонгинохайрхан	987	294	53	25	812	355	2 552	926
Хан-Уул	1 029	231	133	29	221	15	2 652	1 072

ЗУРАГ 24. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДЛЫН МЭДЭЭ, сараар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Том малын зүй бус хорогдол: Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй) зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

Бэлэн хээлтэгч: Малын төрөл бүр дэх нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ (2024* оны эхний 3 сар)

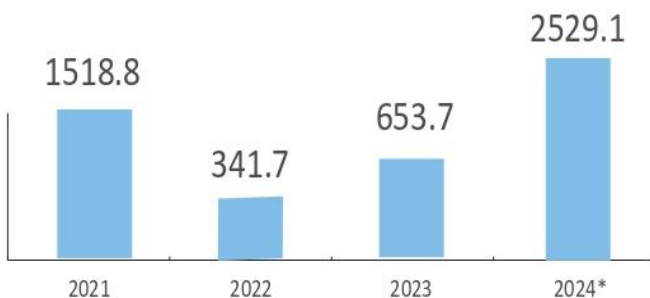
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

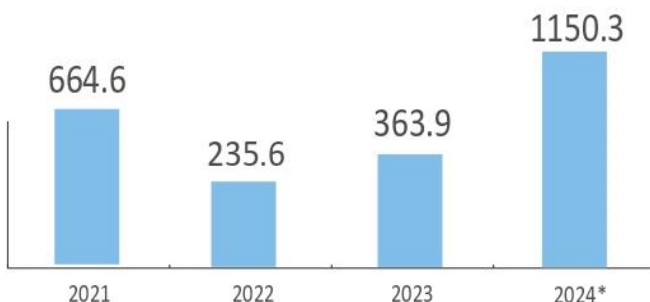
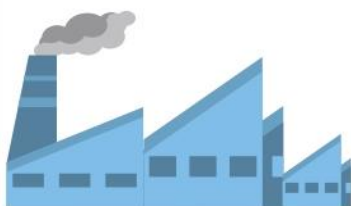
Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

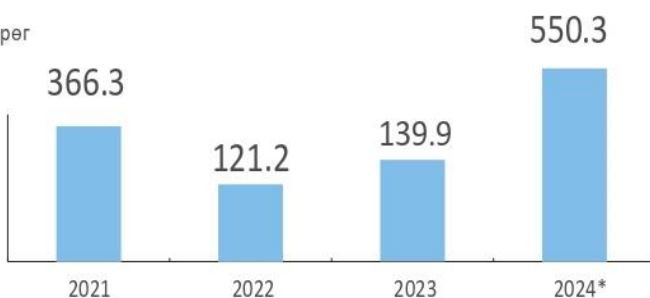
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

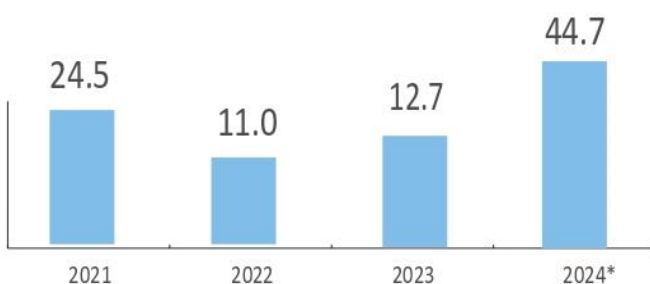
Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

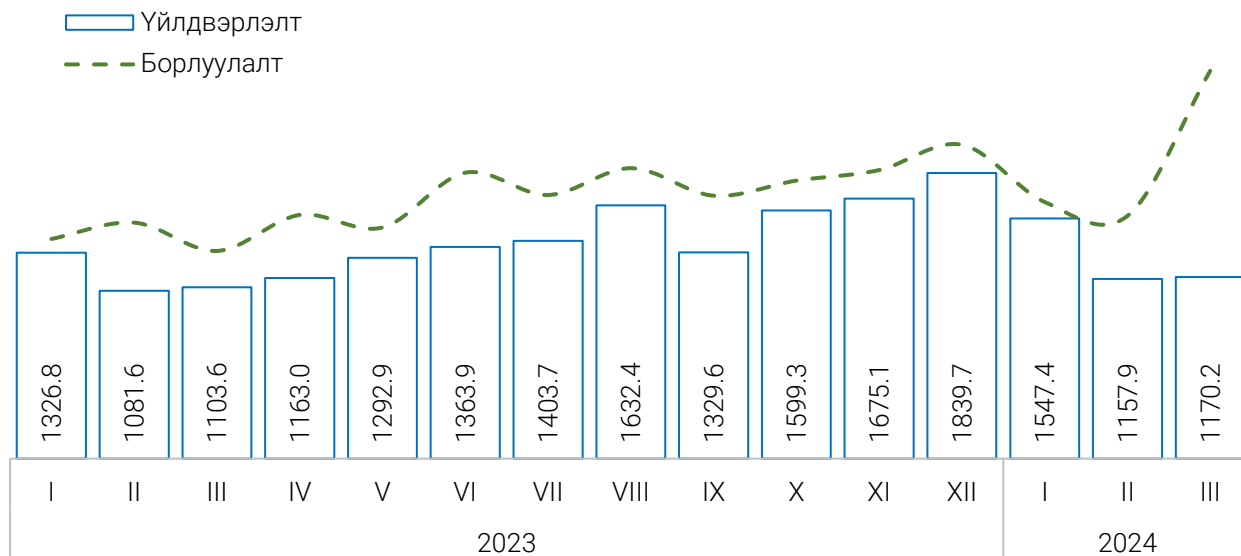
Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2024 оны 3 дугаар сарын гүйцэтгэлээр 4.3 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 764.3 (21.8%) тэрбум төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхайн олборлолт 567.0 (28.9%) тэрбум төгрөг, боловсруулах үйлдвэрлэл 125.0 (12.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ЗУРАГ 25. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, тэрбум төгрөгөөр

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2.5 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 567.0 (28.9%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт 541.7 (2.0 дахин) тэрбум төгрөгөөр, металлын хүдэр олборлолт 55.4 (5.1%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1.2 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 125.0 (12.2%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 15.3 (16.1%) тэрбум төгрөгөөр, хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2.7 (2.9%) тэрбум төгрөгөөр, үр тариа цардуул үйлдвэрлэл 12.3 (18.0%) тэрбум төгрөгөөр, ундаа үйлдвэрлэл 134.3 (1.6 дахин) тэрбум төгрөгөөр, хувцас үйлдвэрлэл 529.2 (11.6%) сая төгрөгөөр, арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2.4 (29.3%) тэрбум төгрөгөөр, кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 25.0 (3.0%) тэрбум төгрөгөөр, химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 25.9 (1.7 дахин) тэрбум төгрөгөөр, үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл 6.5 (38.7%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 550.3 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 65.7 (13.6%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 44.7 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6.6 (17.4%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа 7.1 (27.9%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2024 оны 3 дугаар сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 4.3 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 59.2 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 26.9 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт

12.9 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 1.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

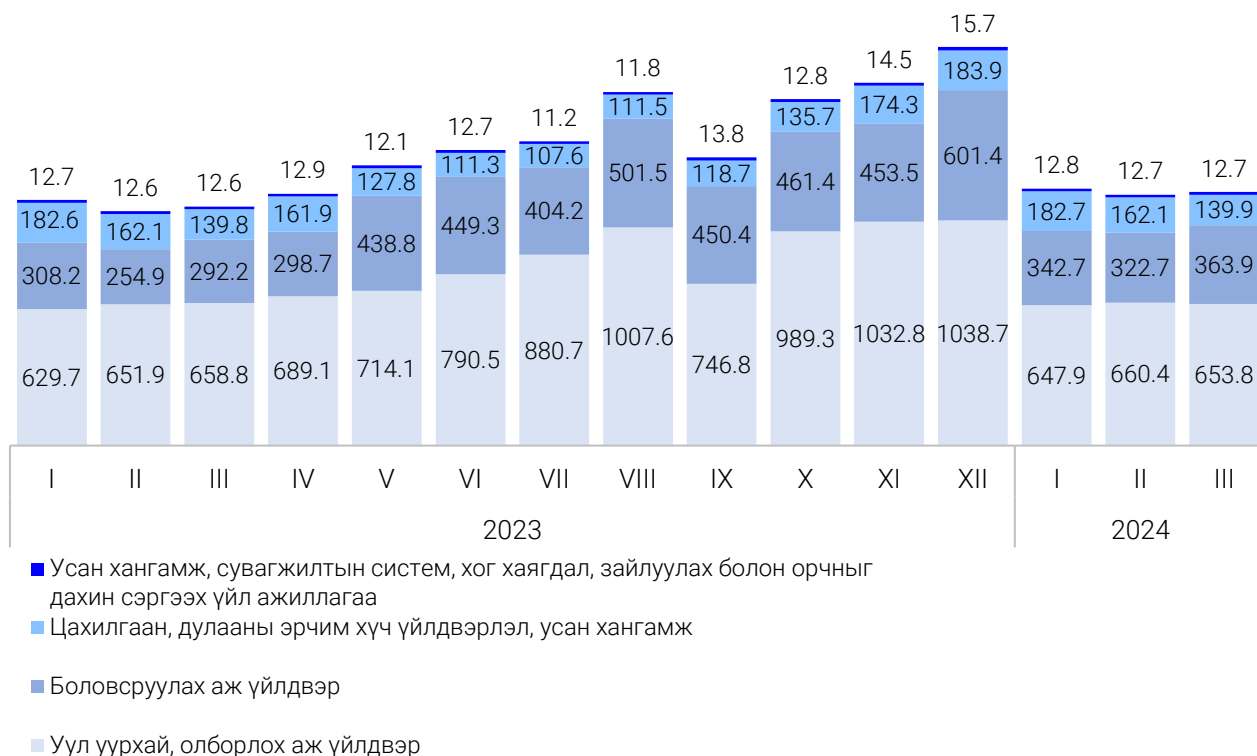
ХҮСНЭГТ 29. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2023 I-III	2024 I-III*	<u>2024 I-III*</u> 2023 I-III
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				
Чулуун нүүрс	мян.тн	1 088.6	2 658.3	244.2
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.тн	2 349.8	2 308.8	98.3
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	1 644.9	1 353.7	82.3
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	1.2	3.6	310.3
Боловсруулах үйлдвэр				
Малын мах	тн	9 146.8	6 525.9	71.3
Өлөн гэдэс	мян.гогцоо	19.4	87.8	453.5
Хиам	тн	2 048.5	2 449.5	119.6
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	13 856.4	14 452.4	104.3
Гурил	тн	35 780.6	35 392.4	98.9
Талх	тн	7 882.0	5 339.2	67.7
Нарийн боов	тн	5 388.5	4 653.2	86.4
Пүнтүүз	тн	8.1	5.1	63.0
Цагаан архи	мян.л	4 762.4	10 346.4	217.3
Оргилуун дарснаас бусад төрлийн усан үзмийн дарс	мян.л	83.6	144.9	173.3
Самнасан ноолуур	тн	61.1	86.8	142.1
Хивс, шалны нэхмэл дэвсгэр	мян.м2	12.3	13.6	110.4
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	76.6	82.3	107.4
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				
Цахилгаан эрчим хүч	мян.квт.цаг	2 136 847.9	2 306 192.8	107.9
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	4 327.8	4 660.2	107.7
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа				
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	12 567.7	13 139.4	104.5

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 6.0 их наяд төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.6 (37.3%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхай, олборлолтын салбарын борлуулалт 1.6 (63.2%) их наяд төгрөгөөр, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт салбарын борлуулалт 65.0 (13.6%) тэрбум төгрөгөөр, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа салбарын борлуулалт 6.6 (17.0%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нөлөөлжээ.

Гадаад зах зээлд 2024 оны 3 дугаар сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 2.4 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсний 2.2 тэрбум нь уул уурхайн, олборлох салбарын борлуулалт байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад борлуулалтын 15.3 хувийг нүүрс олборлолтын салбар, 14.4 хувийг газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолтын салбар, 70.2 хувийг металлын хүдэр олборлолтын салбар, 0.1 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолтын салбар эзэлж байна

ЗУРАГ 26. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, тэрбум төгрөгөөр

Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

ХҮСНЭГТ 30. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2023 I-III	2024 I-III*	<u>2024 I-III*</u> 2023 I-III
	сая төгрөг		
БҮГД	3 510 209.9	4 274 507.1	121.8
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	1 962 091.9	2 529 115.0	128.9
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	543 145.1	1 084 843.2	199.7
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	322 193.4	289 772.7	89.9
Металлын хүдэр олборлолт	1 083 465.6	1 138 891.9	105.1
Бусад ашигт малтмал олборлолт	2 113.1	8 465.6	400.6
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	11 174.7	7 141.7	63.9
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	1 025 363.3	1 150 345.0	112.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	674 724.8	766 426.7	113.6
Мах боловсруулах, консервлох	195 855.1	120 231.8	61.4
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	10 871.3	10 864.0	99.9
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	95 025.5	110 337.3	116.1
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	68 789.5	81 127.2	117.9
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	93 068.5	95 739.1	102.9
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	1 139.4	3 814.9	334.8
Ундаа үйлдвэрлэл	209 975.4	344 312.4	164.0
Тамхи үйлдвэрлэл	14 359.4	12 222.2	85.1
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	36 641.2	29 914.8	81.6
Хувцас үйлдвэрлэл	43 243.6	43 772.7	101.2
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	8 320.5	10 762.1	129.3
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	72.0	132.8	184.5
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21 483.0	22 516.5	104.8
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	12 122.6	11 205.3	92.4
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21 811.5	46 766.5	214.4
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	35 894.3	61 766.7	172.1
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	16 671.1	23 124.9	138.7
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	26 675.8	23 584.9	88.4
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	14 081.2	14 455.2	102.7
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.0
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	8 740.1	4 760.0	54.5
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21.5	0.0	0.0
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	598.5	488.5	81.6
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	1 160.0	1 411.3	121.7
Тавилга үйлдвэрлэл	0.0	0.0	-
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	9 401.8	1 2076.8	128.5
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	79 340.4	64 957.3	81.9
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	484 642.6	550 309.5	113.5
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	484 642.6	550 309.5	113.5
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	38 112.1	44 737.6	117.4
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	25 471.9	32 571.6	127.9
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	12 091.3	11 894.7	98.4
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	548.9	271.3	49.4

ХҮСНЭГТ 31. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, оны үнээр

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2023 I-III	2024 I-III*	2024 I-III 2023 I-III	Үүнээс: Экспорт (хувиар)
	сая төгрөг			
БҮГД	4 406 586.0	6 048 982.9	137.3	39.2
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	2 591 519.9	4 229 054.0	163.2	51.8
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	443 468.4	870 839.1	196.4	38.4
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	315 100.7	279 719.5	88.8	112.6
Металлын хүдэр олборлолт	1 817 936.3	3 066 139.8	168.7	50.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	3 839.7	5 214.0	135.8	66.9
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	11 174.7	7 141.7	63.9	
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	1 291 688.8	1 224 015.5	94.8	14.8
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	907 587.2	853 608.5	94.1	18.0
Мах боловсруулах, консервлох	215 842.6	113 241.8	52.5	134.7
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	18 694.5	16 748.2	89.6	
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	118 676.3	138 679.0	116.9	
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	78 535.8	75 612.0	96.3	
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	115 410.4	124 772.3	108.1	
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	1 139.4	3 814.9	334.8	
Ундаа үйлдвэрлэл	359 288.2	380 740.3	106.0	0.3
Тамхи үйлдвэрлэл	11 495.0	6 634.1	57.7	0.2
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	38 363.0	30 982.9	80.8	42.9
Хувцас үйлдвэрлэл	44 046.6	41 539.0	94.3	18.1
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	5 971.1	10 665.1	178.6	12.9
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	80.2	127.0	158.5	
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	24 454.9	26 029.3	106.4	
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	14 108.6	12 273.5	87.0	
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	32 279.8	32 315.0	100.1	
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	37 231.5	53 070.6	142.5	
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	26 173.0	28 616.6	109.3	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	27 344.2	24 027.1	87.9	
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	15 518.6	16 856.7	108.6	
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.0	
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	8 899.1	3 950.4	44.4	135.8
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	21.5	0.0	0.0	
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	392.6	284.1	72.3	
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	1 160.0	1 411.3	121.7	
Тавилга үйлдвэрлэл	4 094.3	6 042.5	147.6	
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	6 071.2	6 648.6	109.5	0.9
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	86 396.3	68 933.2	79.8	
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	484 642.6	550 593.9	113.6	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	484 642.6	550 593.9	113.6	
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	38 734.7	45 319.5	117.0	
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	25 471.9	32 571.6	127.9	
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	12 666.0	12 418.8	98.0	
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	596.8	329.1	55.1	

ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ (2024 оны эхний 3 сард)

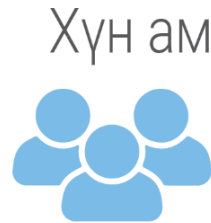
Ус түгээх байр

Цэвэр усны борлуулалт (сая метр³)

ААНБ

2.7 2.6

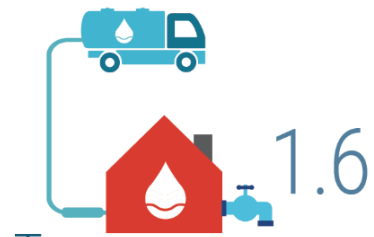
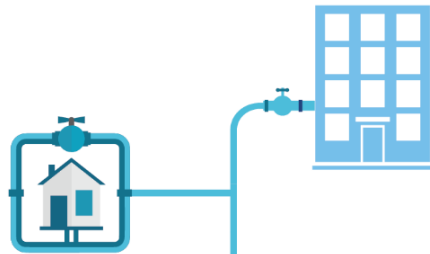
Хүн ам

10.1 10.3

■ 2023 I-III ■ 2024 I-III

Хүн амд түгээсэн цэвэр ус

Төвлөрсөн шугам 2.9 (сая метр³)

Тээврээр (мянган метр³) 1.6

Ус түгээх байр (мянган метр³)

159.3

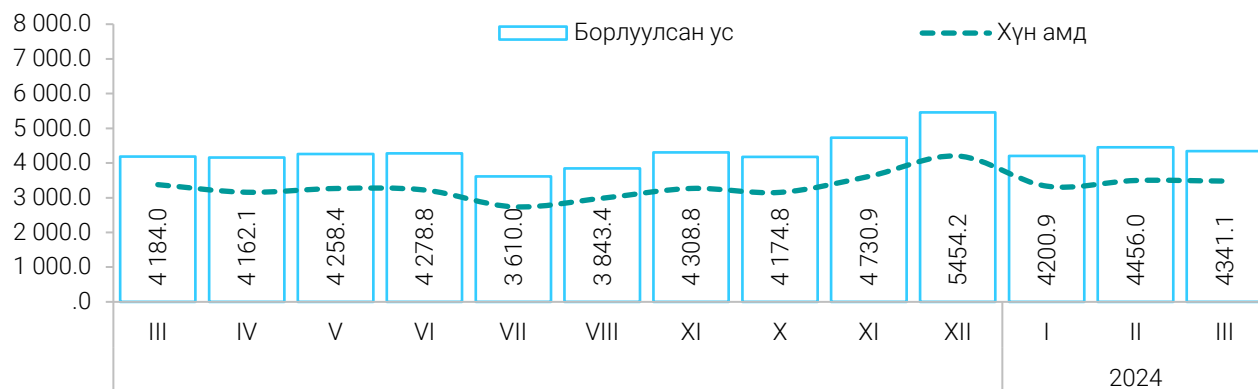
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2024 оны эхний 3 сард нийслэлийн хүн амд 10.3 сая.м³ (79.2%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 2.7 сая.м³ (20.8%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.5 хувиар өссөн байна.

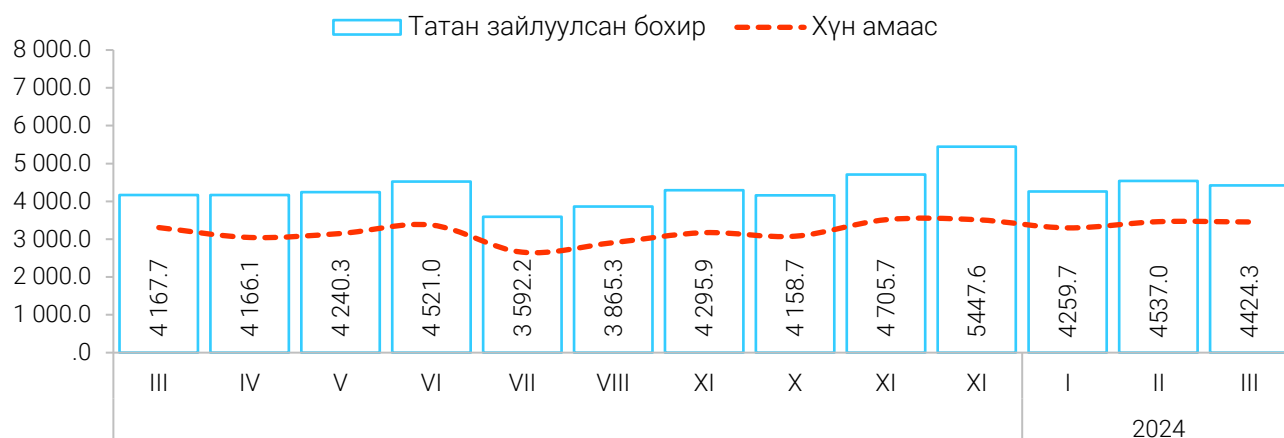
ХҮСНЭГТ 32. УС СУВАГ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, жил бүрийн эхний 3 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 I-III	2022 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2023 I-III 2022 I-III
Шахсан ус	мянган м ³	13 713.7	14 589.8	14 663.8	15 682.8	106.9
Борлуулсан ус	мянган м ³	11 105.6	15 810.6	12 802.0	12 998.0	101.5
Хүн амд	мянган м ³	8 837.3	13 006.5	10 101.6	10 309.1	102.0
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	2 268.3	2 804.1	2 700.4	2 688.2	99.5
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	11 277.5	15 925.3	12 834.0	13 224.0	103.0
Хүн амаас	мянган м ³	8 639.0	12 760.6	9 932.3	10 218.5	102.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м ³	2 638.5	3 164.7	2 901.7	3 005.5	103.6
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	8 531.5	16 404.2	13 934.0	17 314.6	124.3
Хүн амаас	сая төгрөг	4 890.2	9 599.2	7 540.6	9 279.2	123.0
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	3 641.3	6 805.0	6 393.3	8 035.3	125.7
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	6 859.7	12 532.6	10 950.4	13 884.4	126.8
Хүн амаас	сая төгрөг	3 068.2	5 941.3	4 941.0	6 171.8	124.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	3 791.5	6 591.3	6 009.3	7 712.6	128.3

ЗУРАГ 27. БОРЛУУЛСАН УС, мян.м³

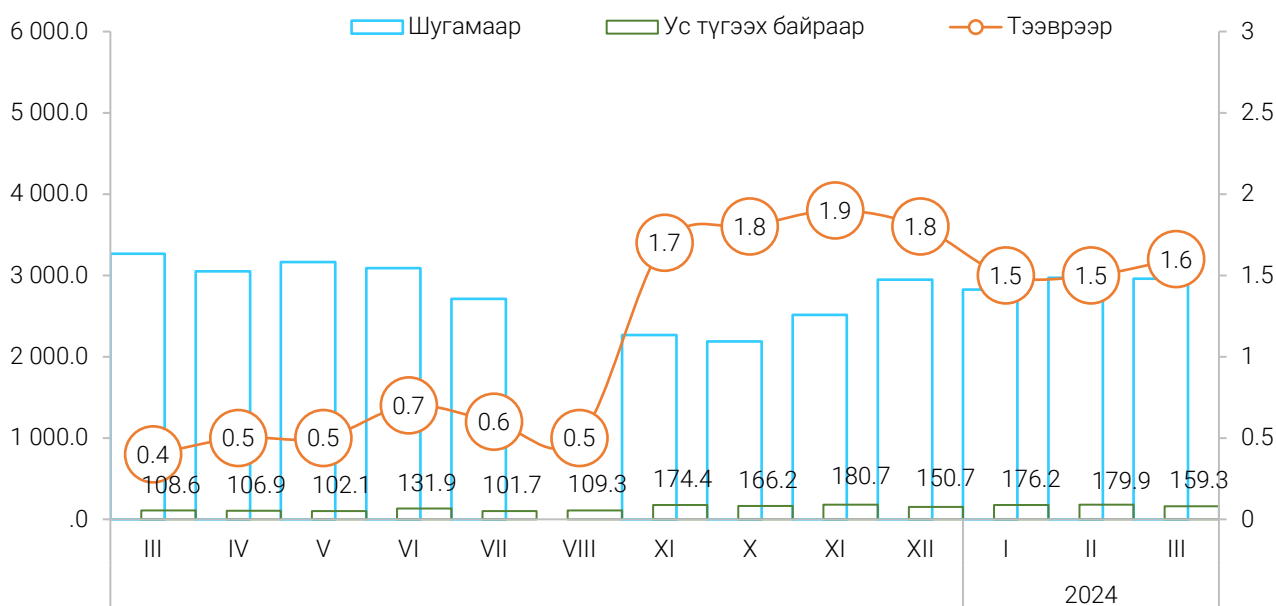

ЗУРАГ 28. ТАТАН ЗАЙЛУУЛСАН БОХИР, сараар, мян.м³

Цэвэрлэх байгууламжаар 1.1 сая.м³ бохирьг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 3.4 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

ЗУРАГ 29. ХҮН АМД БОРЛУУЛСАН УСНЫ ХЭМЖЭЭ, түгээлтийн төрлөөр, мян.м³

Ойлголт, тодорхойлолт:

Шахсан ус: Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн усыг хэлнэ.

Борлуулсан ус: Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолуураар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан усыг хэлнэ.

Татан зайлуулсан бохир: Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир усыг хамруулна.

Сувагжуулалтын орлого: Хэрэглэгчийн тоолуураар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлогыг хамааруулна.

Танилцуулга хянасан:

Ц.Заяхүү

Э.Зоригбат

Танилцуулгыг бэлтгэсэн:

З.Сайнзаяа		Эрүүл мэнд
П.Тогтохбаяр		Гэмт хэрэг
У.Цэнгэлбаяр		Нийслэлийн төсөв
З.Сайнзаяа		Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол,
Ө.Нямжаргал		Аж үйлдвэр
Ж.Отгонбаатар		Хэрэглээний үнэ
З.Халиун		Мал аж ахуй
З.Сайнзаяа		Хотын нийтийн аж ахуй

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

09804...
1590450405492549045648540404...
191694906009134690216342893387637634753216945764...
97-05979363497-0476276623-46-045934879430895305938094...
54719301987348162340916249060991346902163428933876376...
100459004504504054925490456485404040545940405459404540485974350315401451345530309139000000022041491...
1405492490456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491...
00609913469021634289338763763475321694576465785439879236748949597576423739485899575940994091...
79363497-0476276623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-8...
301987348162340916249060991346902163428933876376347532169457646578543987923674894959757642373948...
404500045904504054925490456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491...
054925490456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491004590450405...
009134690216342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346...
43497-0476276623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-893402587-95...
873481623409162490609913469021634289338763763475321694576465785439879236748949597576423739485899575940...
004504054925490456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491045904...
00456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491045904504054925490456...
1346902163428933876376347532169457646578543987923674894959757642373948589957594099409169490609913469021634...
497-0476276623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-054803...
3734816234091624906099134690216342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346...
5004504054925490456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491045904504054925490456...
0456485404049250453359404054594045340455974350315401451345530309139000000022041491045904504054925490456485404049250453...
900163428933876376347532169457646578543987923674894959757642373948589957594099409169490609913469021634289338763763475321694576465...
176623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-0548032-94-0549-5476-6-348506-5-004...
224091624906099134690216342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457646578...
16342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457646578...
176623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-0548032-94-0549-5476-6-348506-5-004...
49254904564854040492504533594040545940453404559743503154014513455303091390000000220414910459045040549254904564854040492...
8404925045335940405459404534045597435031540145134553030913900000002204149104590450405492549045648540404925045335940405492...
302893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457...
176623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-0548032-94-0549-5476-6-348506-5-004...
4091624906099134690216342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457...
0893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457...
623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-0548032-94-0549-5476-6-348506-5-004...
49254904564854040492504533594040545940453404559743503154014513455303091390000000220414910459045040549254904564854040492...
840492504533594040545940453404559743503154014513455303091390000000220414910459045040549254904564854040492...
16889338763763475321694576465785439879236748949597576423739485899575940994091694906099134690216342893387637634753216945...
5623-46-04593487943089530593809478240925-925-92580250825-9258-2508259--9259-895402587-95-0548032-94-0549-5476-6-348506-5-004...
091624906099134690216342893387637634753216945764657854398792367489495975764237394858995759409940916949060991346902163428933876376347532169457...
49254904564854040492504533594040545940453404559743503154014513455303091390000000220414910459045040549254904564854040492...
040492504... 715401451345530309139000... 0204149104590450405405492549045648540...
492933876... 045764657854398... 000022041491... 04054925045335...
5623-46-... 045764657854398... 0180247...
...A24...

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджарын гудамж-3
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783

и-мэйл: ulaanbaatar@nso.mn